

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

De Reformatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

CANON IV.

Si quis dixerit^a, parvulis, antequam ad annos discretionis peruerterint, necessariam esse Eucharistia^b communionem, anathema sit.

Duos vero articulos^c, alias propositos, nondum tamen excusos, videlicet: An rationes, quibus sancta Catholica Ecclesia adducta fuit, ut communicaret laicos, atque etiam non celebrantes Sacerdotes, sub vna tantum panis specie, ita sint retinendae, ut nulla ratione Calicis vsus cuiquam sit permittendus, & An si honestis, & Christiane charitati consentaneis rationibus concedendus alicui vel nationi, vel regno Calicis vsus videatur, sub aliquibus conditionibus concedendus sit, & quænam sint illæ: Eadem sancta Synodus^d, in aliud tempus, oblata sibi quam primum occasione, examinandos, atque definitiendos referuat.

1. a CANON I.] Vide Cardin. Bellarmin, in controver. Cathol. lib. 4, de Eucharistia, cap. 20. cum seqq. Henric. in summ. lib. 8, de Eucharistia, cap. 22. Valer. Reginald. in præf. fori penitent. lib. 29, num. 58. in fine, Aegid. de Cominc de Sacrament. tom. 1. q. 80. num. 111. cum seqg. Fililuc. in quest. moral. tom. 1. tract. 4. cap. 7. num. 201. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 10. diff. 15.
2. b CANON II.] Vide Aegid. de Cominc de Sacrament. tom. 1. quest. 30. num. 121. vbi percurrit infinitas rationes, quas habet Ecclesia præcipendi laicos, & clericis non conficiens. Communionem sub vna tantum specie, idem tradit Hurtado de Sacrament. tom. 2. disput. 10. de Eucharistia diff. 5. vers. supposito.
3. c CANON III.] Vide Baldwin. iun. super opera contravers. Bellarmini parv. 1. lib. 2. cap. 8. a prince. Aegid. de Co-

ninc K de Sacram. tom. 1. q. 76. art. 3. à num. 32.

d CANON IV.] Vide Henric. in summ. lib. 8. 4. cap. 2. §. 4. Bonacim. de Sacrament. disput. 4. quest. 3. puncto 3. num. 2. Vincent. Filiuc. in quest. moral. tom. 1. tract. 4. num. 40. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Euchar. disput. 9. diff. 4. vers. circa infantes.

Relinqui debere arbitrio Confessarij & parentum in qua etatis parte incipiunt pueri habere discretionem sufficiensem ad obligationem præcepti communicandi, resoluunt Soat. tom. 3. disp. 70. sent. 1. Valer. Reginald. in præf. fori penit. lib. 29. n. 83. Aegid. de Cominc de Sacram. tom. 1. q. 80. art. 11. dub. 4. nu. 102. Jacob. de Graff. in auctor. decisi. p. 1. lib. 2. c. 38. num. 15. Azor. in inst. moral. p. 1. lib. 7. cap. 3. q. 10. Possuin. de officio curati. c. 8. num. 9. & 10. Bonacim. d. disp. 4. q. 7. punct. 2. u. 2. Ego ipse de officio. & potest. Parechi c. 20. n. 18.

DE REFORMATIONE.

Episcopi gratis debent ordinare dimissorias, & testimoniales dare, nec illi, corumve ministri aliquid pro sigillo etiam sponte oblatum recipere possunt. Vbi est consuetudo aliquid recipiendi pro litteris, nihil capiatur à Notarijs pro officio ultra decimam vnius aurei partem, modò aliunde ijs non suppetat salarium, &c.

CAPUT I.

1. Doctores de materia cap. agentes.
2. Ordinator non potest accipere ab Ordinario aliquam mercedem.
3. Diaconi qui soluerunt decem scuta suo Ordinario pro obtinendis litteris dimissorialibus, incident in simoniam.
4. Simonia committitur si prouisio fiat mercede, & prelio.
5. Episcopis, eorumque vicarijs nihil licet accipere pro executione litterarum Apost. dispensationum matrimon. & absolutionum.
6. Litteræ publicatoria gratis concedi debent.
7. Dimissoria, commendatitiae, aut testimoniales litteræ gratis concedi debent.
8. Ordinum collatores, siue illorum ministri nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur.
9. Beneficiorum collatores, nil pro collatione, seu qua-
- uis alia dispositione beneficiorum directe, vel indirecte accipere, vel exigere possunt.
10. Cancellarius quid possit accipere pro collatione & institutione Ecclesiistarum.
11. Notarij quid pro singulis litteris dimissorijs, aut testimonialibus recipere possint.
12. Commendatitiae, aut testimoniales litteræ gratis concedenda.
13. Episcopo, vel eius vicario non licet quicquam accipere pro dispensationibus matrimonialibus.
14. Notario, vel Cancellario ex quibus nihil liceat accipere.
15. Ex quibus aliquid liceat percipere.
16. Notarij possint aliquid accipere pro singulis litteris dimissorijs, aut testimonialibus quando nullum habent stipendum constitutum ab Episcopo.
17. Verba hec important graues, & grauiores penas.

Quoniam^a ab Ecclesiastico ordine omnis avaritia suspicio abesse debet, nihil pro collatione quorumcumque Ordinum, etiam clericalis Tonsuræ, nec pro litteris dimissorijs, aut testimonialijs, nec pro sigillo, nec alia quacunque de causa, & etiam sponte oblatum Episcopi, & alij Ordinum collatores, & aut eorum ministri quovis pretextu accipiant. **y** Notarij vero in ijs tantum locis, in quibus non vigeret laudabilis consuetudo nihil accipendi, pro singulis litteris dimissorijs, aut testimonialibus decimam vnius aurei partem accipere possint: **s** dummodo eis nullum salarium sit constitutum pro officio exercendo, nec Episcopo ex notarij commodis aliquod emolumen- tum ex eisdem Ordinum collationibus directe, vel indirecte pronenire posset, tunc enim gratis operam suam eos præstare omnino teneri decernit, contrarias taxas, ac statuta, & consuetudines, etiam immorabiles, quorumcumque locorum, quæ potius abusus, & corruptelæ, simoniæ prauitati sauentis, nun-

^a Vide 1. La-
teran. c. 6. 3.
Concil. Cal-
cedon. actio-
ne 15. c. 2.
Concil. Au-
relian. 2. c. 3.
Concil. Tol-
e. cap. 1. cap.
sicut Episco-
pum 1. q. 1. &
c. 1. de simo-
de quibus
Milicurian.
Concil. c. 14.

cupari possunt, penitus cassando, & interdicendo, & qui secus fecerint, tam dantes, quam accipientes,
et ultra diuinam ultionem, ^b penas a iure inflictas ipso facto incurvant.

1. **V**ide Nauarr. in man. cap. 22. num. 18. & cons. 1. de censib.
in vtraque edit. Sayr. in floribus dec. sub eod. sit. dec. 1.
Matth. Soar. in præc. & ordine visitandi cap. 18. num. 6. Valer. Reginald. in præxi fori paenitent. lib. 23. cap. 14. num. 197.
in fine. Franc. Leon. in rheſtaur. fori Ecclesiast. p. 1. cap. 4. num.
27. Sbroz de Officio Vicarij lib. 2. quæst. 42. Campan. in diuersis
tūris canonice. rub. 1. cap. 17. per tot. Narbona 1. 3. gloss. unica
num. 6. sit. 2. 5. lib. 4. neues Recopil. P. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 4.
de Simonia cap. 20. num. 9. cum seqq. & c. 53. num. 5. vbi quod
decretem in praesenti comprehendit quancunque vo-
cem, vel actionem ministrantium collationi Ordinum,
metipsum in collid. ad e. 1. de simonia.
2. Non posse Ordinatorem accipere ab ordinato aliquā
mercedem, munera, nec quidem forlices, mappas, pe-
tines, vel similia, sed tantum cereum, refert decifum
Piafec. in præxi Episcop. p. 1. c. 1. num. 55.
3. Diaconos, qui soluerunt decem scuta suo Ordinario
pro obtinendis litteris dimissoriibus quarum vigore
fuerunt ordinati ad Presbyteratum, incidisse in simonia,
& penas simoniaci huiusmodi inflictas, resoluti Sel. in
select. Canon. 1. 10. num. 11. vbi refert ita sūsse decifum in
nullius 7. Septembri 1620.
4. Simoniam committi, si prouisio fiat mercede, & pre-
cio, vel cum aliquo pacto, & conditione, & non gratis pro
bat ex ordinis 1. quest. 1. cum allegatis per Nicol. Garc. de
benef. part. 8. cap. 1. num. 14. Idem dicendum in prouisione
Præceptoris S. Iacobi Calatravae, & similis, resoluti Ni-
col. Garc. d. tract. p. 1. c. 7. num. 4.
5. Episcopis, eorumque vicarijs nihil prorsus accipere
licere pro excequione litterarum Apostol. dispensatio-
num matrimonialium, & absolutionum, nec pro cognoscendi
dispensationibus in gradu matrimonij prohibito;
Notarij vero licere dumtaxat quartam partem du-
cati accipere pro præsentatione testcripti, & pro exami-
ne testium, refert decifum Sel. d. 10. num. 15.
6. Prohiberi etiam aliquid recipere pro litteris publica-
torijs, testatur refolatum Nicol. Garc. d. par. 8. cap. 1. num.
77. ad 4.
7. Dimissorias, commendatitias, aut testimoniales litteras
gratis concedi debere, assertit decifum Nicol. Garc.
d. c. 1. num. 77.
8. Ordinum collatores, siue illorum ministri, nihil acci-
pere debent ab illis, qui ordinantur, etiam pro litteris di-
missorijs, necnon pro sigillo, etiam si immemorabili
tempore fuerit obseruatum, ut certum quid recipiatur.
Notarij vero pro dimissorijs decimam partem aurei re-
cipiant, si nullum habeant salarium pro officio exercen-
do, ex quo emolumento nihil direcet, vel indirecet per-
ueniat Episcopis. In Indijs vero in quibus res maximo
prelio venduntur, Notarij possunt exigere loco dictæ
decimæ partis vnius aurei, quantitatem permittam ex
decreto S. mem. Sixti V. ita refert decifum Sel. d. cap. 10.
num. 15.
9. Collatores beneficiorum quacunque dignitate pra-
fulgent, nihil pro collatione, seu quavis alia dispositio-
ne beneficiorum quovis quarto colore directe, vel in-
directe, etiam sub nomine Annatae, aut cuiuscum alterius
portionis fructuum, etiam a sponte dantibus, vel offe-
rendibus accipere, aut exigere possunt, coramdem quo-
que collatorum Notarij, & alijs quivis officiales, quibus
tamen aliunde certum salarium constitutum est, eadem
omnino obseruare debent. Illis vero, quibus salarium
pro officio suo exercendo nullum constitutum est, licet
in qualibet huiusmodi beneficiorum collatione, seu alia
dispositione pro suo labore aliquam mercedem acci-
pere, que tamen scriptura, sigillo, & ceteris omnibus com-
putatis vnuum aureum non excedat, & inde collatores
ipsi nihil, emolumenta percipere possint, alioquin tam
dantes, quam recipientes penas contra simoniacos editi
sacris canonicis tenentur, ipsasque ipso facto incur-
risse cœsentur. Notarij autem, seu officiales alijs suis of-
ficijs suspensi sunt. Ita refert decifum Nicol. Garc. de be-
nef. 8. c. 1. num. 76. & 77.

Episcopo non licere quicquam accipere, vel percipe-
re directe, vel indirecte, vbi infra scripta expeduntur,
dicti Sel. d. c. 10. num. 20. referens sic sūsse decifum in una
Vincent. Marij 1602. videlicet:

Litteræ collationum, institutionum, seu prouisionum
beneficiorum vacantium per obitum, vel per resig-
nationem, etiæ ex causa permutationis, vel alia.
Litteræ dimissoriales, seu testimoniales, que con-
ceduntur Presbyteris, seu clericis ad alias diœceses
transfuntur.

Litteræ recipiendi Ordines ab alienis Episcopis.

Licentia & dicendi Missas.

Licentia audiendi confessiones.

Licentia administrandi Sacra menta, excepta Pa-
tentia.

Licentie deseruendi beneficijs curatis, aut simpli-
cibus.

Licentia ordinandi se ad titulum patrimonij, seu ap-
probaciones huismodi titulorum.

Licentia absentandi se ab Ecclesiis, seu beneficijs.

Licentia evigendi capellas.

Licentia colligendi eleemosynas.

Licentia sepieliendi cadavera intra Ecclesiam.

Mandatum de publicando in Ecclesia initiandos fa-
cias Ordinibus.

Dispensiones ad duo beneficia etiam similia sub
eodem tecllo.

Litteræ approbationis concurrentium ad Parochia-
lum vacaciones in mensibus referuatis, que ad
Sedem Apost. transmittuntur.

Approbationes iuri patronatus ex fundatione, vel
dotatione.

Creationes vicariorum in Parochialibus.

Deputationes O. Economorum dum beneficia vacant.
Executiones litterarum Apost. gratiam, seu insi-
tiam concernentium.

a. Etiam sponte oblatum. Vide Soar. de Relig. tom. 1. tract.
3. lib. 4. de simonia cap. 49. num. 2.

b. Aut eorum ministri.] Pro collatione, aut institutione
Ecclesiarum. & præsentim curatarum, Cæcellarium pos-
se in singulis accipere mercedem suo labori conuenientem;
quod tamen scriptura, sigillo, & ceteris omnibus computatis vnuum aureum non excedat, & dummodo ipu Cancellario salarium nullum pro suo officio exer-
cendo constitutum sit, & ex pecunia quam accipiet, ni-
hil prorsus emolumenta collatores, aut institutores vlo-
modo directe, vel indirecte, percipiunt. Ita refert deci-
fum Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarre lib. 1. tit.
18. de Episcopis num. 17. in resp. ad 1. & 2. Piafec. in præxi Ep-
iscop. p. 2. c. 5. num. 28.

y. Notarij vero, &c.] Vide Sbroz de Vicario Episc. lib. 2. q.
42. Soar. d. c. 5. num. 6. cum seqg. Zerol. in præxi Episc. p. 1. verb.
dimissorijs §. 7. Lefl. de insti. lib. 2. c. 35. dub. 10. Azor. insti. mo-
ral. p. 3. lib. 12. c. 3. q. 1. Vgolio. de simon. lib. 1. c. 41. §. 4. Valer.
Reginald. in præxi fori paenit. lib. 23. num. 200. Piafec. in præxi
Episcop. p. 1. c. 1. n. 55. Stephan. V. Veym. ad constit. 24. ex iure
antiquo de sumptibus. & per Concil. Trid. nouatas. const. 17. nu.
33. pag. 202. Narbona d. l. 33. off. unica n. 7. Homobon. de
Bonis de examine Ecclesiast. tract. 11. c. 6. q. 11. resol. 4. Cened.
ad Decretal. collect. 177. n. 1. vbi sub dubio refoluntur vide-
tur quod post confecta instrumenta & tradita partibus
possunt Notarij, quod ab ordinatis sponte offertur reci-
pere, de quo vide Maten. in dialog. relater. p. 3. c. 25. n. 5. Pe-
rez l. 1. gloss. 1. post. med. iii. 9. lib. 2. ordin. Homobon. de Bo-
nis d. c. 6. q. 12. resol. 1. in fine, facit Sanch. de matrimon. lib. 8.
dis. 3. 5. n. 14. in terminis Narbona d. l. 33. gloss. unica n. 8.
Nihil exigendum pro dimissorijs, commendantitijs, aut
testimo-

12.

testimonialibus litteris, refert decimum Armendar. d. tit. 18. de Episcopis num. 17. in resp. ad 3. quem cito de officio, & potest Episcopi par. 2. allegat. 7. num. 26.

13. Pro dispensationibus matrimonialibus non licere Episcopo, vel eius vicario quicquam accipere, nec ratione taxa etiam ex immemoriali consuetudine, nec ratione sigilli, vel alicuius alterius rei, assentit resolutum Armendar. d. tit. 18. de Episcopis num. 10. in resp. ad 6. aduentens propterea decretum illud, quod solet poni in litteris dispensationum matrimonialium, ut nihil muneri, aut præmij sp̄onte accipi possit pro illarum executione, ita intelligendum esse, vt neque Ordinarius ipse, neque vicarius eius quicquam pro mercede laboris, quem ea in re suscipient, capere possent, addit deinde Notarium pro examine rectum quartam aurei, seu ducati partem licite accipere posse.

14. Notario, vel Cancellario nihil licere accipere, neque ratione scriptura, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo, sed gratia his quorum interest debere præstare omnia infra ponenda, tenet Sel. d. e. 10. num. 21. attestans sic suisse decimum in una Vicen. 8. Marij 1602. videlicet.

Approbatorem ad audiendas confessiones.

Licentiam administrandi Sacra menta.

Licentiam absentiendi beneficij.

Licentiam sepeliendi defunctorū corpora in Ecclesia.

Licentiam celebrandi Missas.

Licentiam colligendi elemosynas.

Mandata publicandi in Ecclesia eos, qui primam tonsuram, vel minores Ordines ac sacros suscipere voluerint.

15. Quoad alia vero quæ sequuntur, poterit aliquid peti ci pere, si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, tuncque congruān tantum sui laboris mercede, quæ quoād litteras collationis, vel institutionis curata rū Ecclesiarum, vel deputationis vicariatum in illis vnum aurei, & quoād litteras dimissoriarū, & testimoniales decimam vnum aurei partem nunquam excedat.

Pro litteris collationum, institutionum, seu prouostum beneficiorum vacantium per obitum, vel

per resignationem, etiam ex causa permutationis, vel alia.

Pro litteris dimissorialibus, seu testimonialibus, quæ conceduntur Presbyteris, seu clericis ad alias diacones transituris.

Pro litteris recipiendi Ordines ab alienis Episcopis.

Pro licentia ordinandi se ad titulum patrimonij, seu pro approbationibus huiusmodi titulorum.

Pro licentia absentandi se ab Ecclesia, seu beneficijs.

Pro licentia erigendi capellas.

Pro litteris approbationis concurrentium ad Parochialum vacaciones in mensibus reservatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur.

Pro approbatione iuris patronatus ex fundatione, vel dotazione,

Pro creationibus Vicariorum in Parochialibus.

Pro deputationibus Oeconomorum dum beneficia vacant.

Pro executionibus litterarum Apostolic. gratiam, seu insitiam conceruentium.

§. Dummodo eis nullum salarium &c. Ergo quando nullum habent stipendium constitutum ab Episcopo, possunt aliquid accipere, vt per Nauarr. in man. c. 23. n. 102. Ptafec. in praxi Episcop. p. 1. c. 1. num. 55. pag. 61. Valer. Reginald. in praxi fori fani. lib. 3. num. 2. c. 2. vers. quaritir. Nabona d. 1. 53. glori. vicen. num. 7. & 13. cap. 1. de Relig. tem. 1. 3. 4. de Simonia c. 53. num. 6. vbi dicit. Concilium in praefenti limitate illam prohibitionem, permittendo, vt Notarij decimam partem autem pro litteris accipere possint cum tribus conditionibus: vna, vt solū hoc licet vbi non viget laudabilis confundetur nihil accipienda ha, vt Notarij non habeat stipendium pro officio exercendo: tertia vt nihil ex illo lero ad Episcopum redundet; alias decernit Notarium. Encr. gratias suas operas praefare.

* Ultra diuinam visionem.] Importare haec verba grates, & grauiores prenas asserti Paul. Fusc. de Vicariis lib. 1. cap. 31. num. 15.

Nullus quantumuis idoneus secularis clericus maioribus ordinetur, nisi prius habeat beneficium sufficiens ad vitam, quod resignare non possit, nisi, &c. vel patrimonium, aut pensionem similiter vere sufficiens, &c.

C A P V T I I .

1. Doctores de materia huius cap. agentes.
2. Ordinare ante Conciliū publicationem poterat Episcopus clericos suos ad diuersos titulos.
3. Religiosos non comprehendit.
4. Sed comprehendit declaravit Pius V.
5. Constitutio Pij V. intelligitur tam in non professis, quam in nulliter professis.
6. Patres Societatis Iesu possunt promoueri ad sacros Ordines absque titulo.
7. Titulus non requiritur ad minores Ordines.
8. Beneficij ad titulum, quod in distributionibus quotidianis consilit, potest quis ad sacros Ordines promoueri.
9. Ordinari quis non potest ad titulum beneficij de futuro.
10. Beneficij ad titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri, non obstante quod non lucretur illius fructus, nisi post susceptum presbyteratus Ordinem.
11. Vicarie perpetue ad titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri.
12. Capellane ad titulum potest quis ad sacros Ordines
- nes promoueri, si fuerit auctoritate Apostol. vel ordinaria ecclesia, & in titulos creata.
13. Prelimonij ad titulum quod / titulum fuerit dari in titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri.
14. Ecclesiæ receptio ad titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri.
15. Ad titulum Ecclesiæ, cui adscribitur, an & quando possit quis ad sacros Ordines promoueri.
16. Coadiutorie perpetuae cum futura successione ad titulum potest quis promoueri.
17. Capellaniam etiam amonibilem in capella Pape obtinens potest ad illius titulum promoueri.
18. Seminarij ad titulum non potest ordinari cooptatus in illius collegium.
19. Vicarie amonibilis ad titulum non potest quis promoueri.
20. Episcopus arbitrari debet congruam summam, & decentem beneficij valorem, qui ad victimum honeste sufficiat.
21. Beneficium debet ab illo pacifice possideri, qui ad eius titulum vult ordinari.
22. Beneficium resignans ad cuius titulum ordinatus fuit.

- suit tenetur facere mentionem se ad titulum illius
fuisse promotum, aliis resignatio est nulla.
- 23 Non potest per equipollens adimpleri.
- 24 Habet locum etiam in resignationibus factis coram
Papa.
- 25 Prohibet resignationes voluntarias, sed non priua-
tiones.
- 26 Beneficiarius in sacris constitutus non potest vello
modo beneficium resignare, nisi, &c.
- 27 Renuntiatio beneficij, ad cuius titulum quis fuit
ordinatus, non valet, nisi facta mentione, &c.
- 28 Permutatio beneficij, non facta mentione quod ad
illius titulum fuit permutans sacris initiatus, nul-
la est.
- 29 Nisi obtinuerit possessionem permutati beneficij suf-
ficientis.
- 30 Iurans resignare beneficium ad eius titulum fuit
promotus paenitentia imposta absoluendus est ne
resignet.
- 31 Beneficium resignare valet constitutus in minoribus
etiam si non habeat aliunde quo vivere possit.
- 32 Habet locum etiam beneficiis sunt iurispotest.
- 33 Pius V. imponit penam contra resonantes beneficia
contra formam huius cap.
- 34 Ordinarius tunc alere illum Presbyterum cuius
resignationem huiusmodi tantum beneficij, quod
habeat ad congruam sistentiam necessari-
um.
- 35 Patrimonium obtinentes ordinari potest hac non pos-
sunt, nisi illi quos Episcopus iudicauerit assumen-
dos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum
suarum.
- 36 Patrimonium super re immobili constitui debet.
- 37 Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promo-
ueri debet, est res certa fructifera, &c.
- 38 Patrimonij quantitas remittitur ad terminos
Concilii.
- 39 Patrimonij examen pertinet ad Episcopum priua-
tiue quoad alios.
- 40 Patrimonia pro clericis ad sacros Ordines promo-
uendis potest constitui super annuis perpetuis cen-
sibus.
- 41 Patrimonium donatum per parentes, ea conditione
ut illud habeat interim dum aliquod non obtinet
beneficium, est validum.
- 42 Donationis ad titulum potest quis ordinari.
- 43 Donatione facta, & sequuta traditione bonorum
pro patrimonio, si clericus moriatur, an donans re-
cuparet eadem bona.
- 44 Dimissorias concedere potest Episcopus clericis ab-
sentibus ut ad patrimonij, vel pensionis titulum
ordinentur.
- 45 Ordinari quis potest ad sacros Ordines cum patri-
monio sibi assignato a patre in bonis, quae sunt di-
recti domini Ecclesia.
- 46 Ordinari quis potest ad titulum bonorum immobi-
- lium, & amiorum redditum.
- 47 Beneficij & patrimonij ad titulum potest quis pro-
moueri si beneficium per se sufficiens non sit.
- 48 Ordinari nullus potest in sacris si cum beneficio, aut
patrimonio insufficienti iungantur pitanter, elec-
mosyna, &c.
- 49 Ordinari nullus potest ad titulum sua industria, ^{vel honesti laboris,}
- 50 Literatura ad titulum non potest quis ordinari.
- 51 Ordinari sine beneficio vel patrimonio quandoque
concessum est ob penuriam Sacerdotum.
- 52 Claus. Donec fuerit de beneficio prouisus, non com-
prehendit officium organista.
- 53 Episcopus quando possit ordinare familiarem suum
ad titulum pensionis.
- 54 Verbae denotant boni viri arbitrium.
- 55 Ordinari nullus potest contra prohibitionem sui
Prelati, aut de illo conqueri, seu ab eo appellare.
- 56 Necesitas, vel utilitas Ecclesie sufficit ut Episco-
pus possit admittere ordinandum ad titulum pa-
trimonii.
- 57 Patrimonii quantitas remittitur ad terminos Con-
cilii.
- 58 Patrimonium an sufficiat, relinquatur arbitrio Or-
dinarii.
- 59 Bona, ad quorum titulum quis est sacro Ordine in-
signitus, prohibentur sine licentia Episcopi alienari.
- 60 Patrimonium vendi, hypothecari, vel prescribi tem-
pore ordinario non potest.
- 61 Alienatio patrimonii, aut extinctio pensionis subse-
quentis promotionem est inutila.
- 62 Dictione, nullatenus, importat nullitatem actus ipso
iure.
- 63 Alienatio, seu renuntiatio patrimonij, an possit fieri
sine licentia Episcopi, si habeatur beneficium, vel
quid aliud sufficiens.
- 64 Beneficium, vel patrimonium quando dicatur suffi-
ciens.
- 65 Decretum Concilii in presenti quorum canonum pe-
nas innoveret.
- 66 Innoicare paenam suspensionis cap. neminem, & cap.
sanctorum, qui teneant.
- 67 Innoicare paenam cap. cum secundum, qui resoluant.
- 68 Constitutionis Sixti V. modificatio.
- 69 Ordinatus ad titulum patrimonii quamvis post or-
dinationem illud retrodonet, seu renuntiet, non in-
currit ullam suspensionem.
- 70 Patrimonium habens ex ficta donatione an punia-
tur per sententiam iudicis amissione illius.
- 71 Donatio pro suscipienda Ordinibus an imputetur in
legitimatam.
- 72 Ordinatus bona fide ad titulum patrimonii quod
prius erat alteri donatum non incurrit paenas hu-
ius decreti.

<sup>4 Cap. Dia-
coni sunt,
circa med.
93. dñi.</sup>

Cum non deceat eos, qui diuino ministerio adscripti sunt, cum Ordinis dedecore mendicare, aut
sordidum aliquem quantum exercere: compertumque sit, compilures plerisque in locis ad sa-
cros Ordines nullo ferè delectu admitti, qui varijs artibus, ac fallacijs confingunt, se benefi-
cium Ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates obtinere: statuit sancta Synodus, ne quis deinceps, &
Clericus secularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, & etate, ad sacros Ordines promoueat, ^{et}
nisi prius legitimè constet, & cum beneficium Ecclesiasticum, & quod sibi ad vietum honeste sufficiat, [&] paci-
ficè pos-

fice possidere. *n* Id verò beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius beneficij titulum sit promotus, & neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde viuere commode possit: & aliter facta resignatio nulla sit. *i* Patrimonium verò, & vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, & nisi illi, quos Episcopus indicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiistarum suarum, eo quoque prius perficto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, & que eis ad vitam sustentandam satis sint: & atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguiri, vel remitti & nullatenus possint, & donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant ^b, unde viuere possint. *c*: & antiquorum Canonum pñas super his innouando.

- 1.* Vnde Henr. in summa lib. 10. cap. 17. §. 3. Salzed. ad Bernard. in præc. cap. 18. in nouiss edit. Fr. Emman. in summa tom. 2. c. 15. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 2. quest. 9. Azo. institut. moral. p. 2. lib. 3. c. 4. Petr. de Ledesma in summa part. 1. de Sacram. Ordinis. cap. 7. conclus. 6. cum seqq. Nicol. Garc. de benefic. p. 2. cap. 5. per rot. Aloys. Ricc. in colect. decisionum part. 3. collect. 566. & in præx. rerum fori eccles. decis. 3. 12. cum seqg. in 1. edit. alias resol. 270. cum seqg. in 2. edit. Martin. Fornar. in tract. de Ordine cap. 8. Vgolin. de officio Episcopi cap. 26. §. 8. cum seqg. Valer. Reginald. in præx. fori panis. lib. 32. tract. 2. num. 72. cum seqg. Armendar. in addit. ad recopilat. legum Narra lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrimonio clericorum. Bonacina de Sacram. dist. 8. quest. 2. r. 1. pñcto 5. num. 1. 8. cum seqg. latè Narbona 1. 35. glos. 1. tit. 3. lib. 1. Recopil. Boët. Ep. tom. 1. tit. de suriūdīt. ecclesiast. tempor. q. 1. num. 5. cum seqg. Campan. in divisor. uris Canon. rub. 8. cap. 1. cum seqg. Homobon. de Bonis de examine ecclesiastico tract. 2. quest. 19. cum multis seqg. Sanctarel. var. resol. quest. 49. Lotter. de re benefic. tom. 1. lib. 1. cap. 2. per rot. illustris. D. Roder. à Cunha in comment. ad cap. 1. & 2. dist. 70. Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 10. per rot. Scl. in selectis Canon. cap. 3. Thom. Val. sc. allegor. uris tom. 1. alleg. 35. iterum Bonacina de curia. extra Bull. Conca. disp. 3. q. 1. pñcto 8. Marchin. de sacram. Ordinis tract. 2. p. 6. c. 5. cum seqg. Alzedo de præcellenti Episcop. dignit. p. 2. cap. 5. num. 49. cum seqg. Sanch. in opuscul. moralib. lib. 7. cap. 1. dub. 34. cum seqg. Torreblanc. in præcib. Iuris spiritual. lib. 2. cap. 13. num. 24. cum seqg. Marcel. Vulpe in præx. iudic. fori ecclesiast. cap. 8. num. 6. cum seqg. metipsum de officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 19. & 20.
- 2.* *a* Statuit sancta Synodus ne quis deinceps. &c.] Ordinare ante Concilij promulgationem poterat Episcopus electos suos ad diuersos titulos. Primo ad titulum beneficij. cap. Sanctorum 70. dist. Secundo ad titulum paterna hereditatis. cap. Episcopus in fin. de probend. seu ad titulum proprii patrimonij. cap. ruis. de probend. Tertio ad titulum alieni beneficij. cap. postulasti. de iure patron. cap. per tuas 3. de simon. a. Felin. in cap. in nostra. de re script. corollar. 34. num. 31. Quartu ad titulum stipendiab. Episcop. sibi assignandi super fructibus sue menia. Episcopalis. ad cap. Episcopus de proben. Abb. in cap. cùm secundum num. 11. eodem tit. Quinto ad titulum pensionis. seu stipendijs laico assignandi. Rot. decis. 11. de probend. in antiquo. & decis. 39. de re script. in antiquo. Hodie Episcopus cuam urgente necessitate. vel commoditate Ecclesiistarum suarum non poterit ad tertium. & quartum clericos promouere. ad secundum verò poterit. sed in terminis tantum. in quibus Concil. loquitur. nempe pro necessitate. vel utilitate Ecclesia. dummodo talis laicus sit verè facultatus idoneus. atque in forma valida obliget se. siueque successores ad præstandum hoc stipendum. & non alienandum sine licentia Episcopi illa bona. super quibus assignatum est hoc stipendum. haecque obligatio duret. donec ordinatus beneficium sufficiens. aut pensionem aliunde eum adeptus. Ita resert decisum Nicol. Garc. de benefic. p. 2. cap. 5. num. 93.

- 3.* *b* Clericus secularis.] Ergo Religiosos non comprehendere auit Henr. in sum. lib. 10. cap. 17. §. 3. Fr. Emman. quest. regul. tom. 3. quest. 23. art. 3. Sanctarel. d. q. 49. num. 5. Ego ipse d. p. 2. alleg. 19. num. 4. adiutentes Sextum in sua Conf. 29. contra clericos male promouos. hoc idem infinitare in ilis verbis. ibi. aut quod secularis sine titulo sufficiens beneficij. vel patrimonij.

- 4.* Sed sub hoc decreto comprehendi omnes & singulos etiam cuiuscumque Ordinis clericos Religiosos. siue secularites more Religiorum viventes in communione.

^b Cap. neminem dist. 70.
^c Et cap. Sanctorum 70. dist. cap. cum fecundum de probend. & c. cum Episcop. de probend. in 6. c. fin. de re script. in 6. Vide constitutionem Alexand. in Conc. Later. part. 1. c. 5.

& non professos. declarauit Pius V. constit. 74. incip. Romanus Pontifex. de anno 1568. relata per Piafec. in præxi Episcop. p. 1. cap. 1. de confred ordi. lib. num. 43. & per illam sic fentienti Vgolin. d. cap. 26. §. 8. num. 1. vers. huc autem regula. Salzed. ad Bernard. d. cap. 18. num. 2. Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 12. Bonacina de suspensi in particulari disputatione. 3. quest. 2. pñcto 9. num. 1. Nald. in sum. verb. Ordo. num. 28. Molc. in sum. Theologie moralis tractat. 1. cap. 15. num. 11. Homobon. de Bonis d. tractat. 2. quest. 21. Sanctarel. d. quest. 49. num. 10. in princip. Sanchez d. cap. 1. dub. 3. num. 9. Alzedo dist. part. 2. capit. 5. num. 51. Lezana in summa quest. Regul. cap. 14. num. 10. Ego ipse d. alleg. 19. n. 4. in fine.

Et hanc Pij V. constitutionem intelligendam esse tam in non professis. quam in nulliter professis. censuit Rot. in Vgellen. Canonizat. 3. Marij 1595. coram Cardin. Blanchetto. quam resert Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 11. & 12. & obseruant Sanctarel. d. num. 10. in fine. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapolit. p. 2. decis. 283. & in præxi rerum fori eccles. resol. 270. num. 2. vbi num. 3. cum Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 1. num. 1. resolutio in ordinatos Regulares non professos sine titulo illo ordine ministrantes effici irregulares. retero Ego ipse d. alleg. 19. num. 5. & 6.

Gregorius XIII. in constit. sua. incip. Ascidente. sub dat. Kal. Junij 1584. concessit Societati Iesu quod qui tria vota paupertatis. castitatis. & obedientie in Societate emiserunt. de licentia Prepositi Generalis possint promoueri ad facios Ordines absque titulo. etiam ante solemnen professionem emissa. si modo sint atate. moribus. & doctrina idonei. non obstante dicta constitutione. Pij V. qua hoc decretum ad Religiosos non professos extendit. fortasse quia cognoscet illo prædicta Societas Patres ligari. eo quod eti. veri dicentur Religiosi. tantum simplicia vota emittebant. Ita Mandos. conf. 13. Henr. lib. 10. cap. 17. §. 3. Flamin. Paris. d. lib. 2. quest. 6. num. 19. Piafec. d. p. 1. cap. 1. num. 43. Fr. Emman. in sum. tom. 2. cap. 15. num. 1. & quest. regul. tom. 3. quest. 23. art. 3. Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 13. Martin. Fornar. d. tract. de Ordine cap. 8. num. 9. vers. pro resolutione. Bonacina d. punt. 9. num. 2. Soar. tom. 5. de censor. d. p. 31. f. 3. t. 1. num. 38. Vgolin. d. cap. 26. §. 8. num. 1. vers. exceptitur tamen. Sanctarel. d. q. 49. num. 6. & 11. Illustris. D. Roder. à Cunha in comment. ad cap. 1. num. 1. dist. 70. Molc. d. c. 15. num. 12. Sanchez d. dub. 3. num. 9. Marchin. d. tract. 2. p. 6. cap. 5. num. 5. Alzedo d. p. 2. cap. 5. num. 52. Lezana d. cap. 14. num. 10. Vnde si contingat. est Societas quem eiuc in Sacris iam constitutum & carentem beneficio. tunc Pralatis eiusdem Societatis de honesto vietu saltē de redditu 40. annuorum illi prouidere debet. donec sufficiens beneficium fuerit asequuntur. ita Marchin. d. cap. 5. num. 5. Ego ipse d. p. 2. alleg. 19. num. 17.

7 Ad sacros Ordines.] Ad minores igitur Ordines titulum non requiri contra. glos. 1. i. cap. neminem 70. dist. tenent. seruareque de consuetudine attestantur Salzed. d. cap. 18. num. 5. Vgolin. de iure. cap. 6. 1. num. 2. Fr. Emman. in sum. tom. 2. cap. 15. num. 16. Nauarr. conf. 14. num. 1. de tempor. Ordin. Thom. Valaf. d. sum. 1. alleg. 35. num. 3. Sanchez d. lib. 7. cap. 1. dub. 37. Alzedo d. p. 2. cap. 5. num. 50. Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacram. vbi de sacram. Ordinis. cap. 7. ad fin. Flamin. Paris. d. lib. 2. q. 6. num. 4. Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 4. cum seqg. Aloys. Ricc. in a. præxi rerum fori eccles. resol. 271. num. 5. Campan. d. rub. 8. cap. 1. num. 5. Sanctarel. d. q. 49. num. 3. & 4. Homobon. de Bonis d. tract. 2. q. 20. Illustris. D. Roder. à Cunha in comment. ad d. cap. 1. dist. 70. num. 3. Ego ipse d. alleg. 19. num. 3.

8 Eum beneficium ecclesiasticum. &c.] Ad titulum beneficij quod in distributionibus quotidianis constitut. posse quem

- quem ad sacros Ordines promoueri, tenet Campan. d. rubr. 8. cap. 5. num. 29. quem refero d. allegat. 19. num. 24. Marchin. d. trah. 2. p. 6. cap. 6. diffic. 5. num. 19.
9. Ad tuulum beneficij de futuro, ad quod est praesentatus, nominatus, seu postulatus, non posse quem proponeret, resoluunt Salzed. d. cap. 18. num. 6. Fr. Emman. in sum. 20. cap. 15. num. 10. Vgolin. d. cap. 26. §. 8. num. 3. in fine, Petr. de Ledesma d. cap. 7. post 8. concil. Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 130. Narbona d. loco num. 64. pag. 13. Sanchez in opus moral. lib. 7. cap. 1. dub. 34. num. 5. et dub. 35. num. 2. D. Acuña in cap. neminem. num. 13. disp. 70. Marchin. d. trah. 2. p. 6. cap. 6. diffic. 3. Ego ipse d. alleg. 19. num. 28. Contra Maiol. de irregularib. 4. cap. 15. num. 3. Sayr. de censorib. 4. cap. 1. num. 19. Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 10. existimantes posse quem promoueri non solum ad titulum beneficij iam queriti, sed etiam querendi.
10. Ad titulum beneficij posse quem ad sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines promoueri, non obstante quod non lucret illius fructus, nisi potest sufficere presbyteratus Ordinem, tenent Nicol. Garc. d. par. 2. cap. 5. num. 110. Armendar. in addit. ad recipil. legum Nauarr. lib. 2. tit. 8. l. 1. de parvum cleric. num. 11. Ego ipse d. p. 2. alleg. 19. num. 29. Marcel. Vulp. d. e. 8. num. 11.
11. Vicaria perpetua ad titulum posse quem ad sacros Ordines promoueri resoluunt Mandos. ad regul. 24. Cancell. q. 13. nu. 3. Salzed. d. cap. 18. num. 7. Valenzuela conf. 5. 4. num. 29. lib. 1. Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 8. Sebaff. Caesar in recipil. de eccles. hierarchia p. 3. disp. 13. §. 8. ex num. 3. fecus si vicaria fuerit temporalis, ut infra num. 20.
12. Ad titulum capellaniae in perpetuum auctoritate Apost. vel ordinaria erectae, & in titulos creatae, posse quem ordinari, resoluunt Sebaff. Caesar in d. recipil. de ecclesiastica hierarchia p. 3. disp. 14. §. 3. num. 4. Illustriss. D. Roderic. à Cunha in comment. ad prime. disp. 7. num. 9. Salzed. d. cap. 18. num. 9. vers. sed virum, vbi addit hoc venustum, quando ab initio in fundatione interuenier auctoritas Episcopi, & datur in titulum perpetuum, & in vers. illud, subdit defendi posse quod licet in primaria capellania fundatione non interuenier Ordinarii auctoritas, si tamen non reluctante fundatoris voluntate postea Capellania in ecclesiasticum beneficium fuerit erecta, neimpe per collationem, & canonicae institutionem fundatoris, consanguineus, vel alius, qui ad eam vocatus est, eius nomine & titulo poterit ordinari. Seculares autem Capellanias profumi de sui natura perpetuas, & collatiwas, resoluunt Lap. allegat. 9. num. 3. Card. confil. 57. num. 5. Cassad. doc. 4. n. 2. de probab. Caualer. dec. 72. num. 3.
13. Ad titulum praestimonij soliti dari in titulum clericis, posse quem ad sacros Ordines promoueri, resoluunt Salzed. d. cap. 18. num. 10. Sebaff. Caesar d. disp. 14. §. 5. num. 3. Vgolin. de officio Episcopi cap. 26. §. 8. num. 3. in fin. Marchin. d. p. 6. cap. 6. difficult. 5. num. 22.
14. Ad titulum Ecclesie receptuia posse quem ad sacros Ordines promoueri, per text. cum gloss. in cap. neminem 70. disp. tenent Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. dimissione §. 5. vers. sic est. Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 12. vbi id verum credit in ea dicentes, que tenuitate beneficiorum grauata ministris indigeret ecclesiasticis, nec vii adsunt congruum nedum patrimonium non habentes, at illo omnino carentes.
15. Ad titulum Ecclesie, cui adscribitur, posse quem promoueri, existimant Maiol. de irregularib. 4. c. 15. sub num. 2. Flamin. d. lib. 2. que. 6. num. 33. per Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 16. mandans neminem ordinandum nisi iudicio sui Episcopi sit utilis, aut necessarius suis Ecclesias, quarum alteri propterea ab Episcopo adseribatur vbi fuis fungatur munibus, eumque locum deinde inconfutabile codem Episcopo deserere nequeat, nam presupponit per eiusmodi adscriptionem addictum esse illi Ecclesia, & ex ea fructus percipere, alioquin non procedere arbitratur Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 14. & Maioli sententiam veram credit Vgolin. d. cap. 26. §. 8. num. 6. quatuor concurrentibus; primo ut interueniat consensus Rectoris eius Ecclesie; secundo ut interueniat licentia, ac consensus Romani Pontif. & hoc ad successorem; tertio ut ex seruicio Missatum, & diuinorum officiorum,
- & eleemosynis a fidelibus elargiendis habeant unde se sustentent, quartò ut ne inde amoueantur.
- Ad titulum coadiutoriae perpetuae cum futura successione posse quem promoueri, dummodo ratione illius habeat congruam sustentationem tanquam ad titulum pensionis, tenent Nauarr. in tract. de Orat. cap. 20. num. 8. Salzed. d. cap. 18. num. 7. Acesta de Andrade ad Bullam Crucis q. 75. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. §. 9. num. 6. Petr. de Ledesma d. cap. 7. conclus. 1. dub. 2. Monet de opione canonice, cap. 4. q. 8. num. 169. Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 132. Sebaff. Cas. d. disp. 14. §. 9. num. 4. & 9. Vgolin. de officio Episcopi, c. 26. num. 8. Narbona citato loco num. 65. pag. 12. Sanchez in opus moral. lib. 7. o. 1. dub. 35. num. 4. Ego ipse de officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 19. num. 23.
- Capellaniam in Capella Papa obtinentem, licet sit ad nutum amouibilis, ad illius titulum ordinari posse, tradunt Nauarr. confil. 20. de tempor. ordin. Sayr. in florib. de eis sub eod. rit. dec. 59. Aloy. Ricc. in d. praxi rerum fori eccles. resolut. 3. 34. in fin. Ego ipse d. alleg. 19. num. 30.
- Copratum in Collegium seminarij non posse ordinarri ad titulum seminarij, nisi ob causam inferuendi beneficij, quod forsitan esset seminario in iunctum, decimus referunt Læl. Zech. de repub. ecclasiast. tit. de Clericis sub num. 7. vers. 84. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. seminarium, §. 6. Flamin. Parif. d. g. 6. num. 32. Galet. in margarita casum conscient. verb. Ordo pen. Armendar. d. l. 1. de patrим. cleric. num. 9. & 10. Piatoc. d. p. 1. cap. 1. num. 45. Iul. Caesar Madius de sacris Orain. cap. 5. num. 20. Marchin. d. p. 6. diffic. 5. num. 33. Alzedo d. p. 2. cap. 5. num. 56. Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 104. vbi in addit. refert declarasse Gregorium XIII. Clericos seminarij non posse promoueri ad aliquem Ordinem sacram ad titulum ipsius seminarij, nisi pro seruicio beneficij seminario vnit, & tune cum assignatione certi anni redditus, vnde sic promotus vivere possit, quæ tamen assignatio cessat postquam illi aliunde fe equum sustinare poterunt, refero Ego ipse d. alleg. 9. n. 31.
- Ad titulum vicarie temporalis, aliorumque similium beneficiorum, seu capellaniarum amouibilium, non posse quem promoueri, resoluunt Maiol. d. lib. 4. cap. 15. num. 4. Henriquez d. cap. 17. §. 3. litt. Q. Aloy. Ricc. in decis. curia Archieps. Neap. decif. 190. p. 2. Salzed. d. cap. 18. num. 8. vers. & ea ratione, Flamin. Parif. d. lib. 2. que. 6. num. 2. Gonzal. d. gloss. 5. §. 3. num. 42. Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 4. in fine. Ego ipse d. allegat. 19. num. 25. Narbona d. l. 35. gloss. 1. nro. 68. vbi num. 69. dicit de capellania ad nutum amouibili, seu de quolibet manuali beneficio. Marchin. d. trah. 2. p. 6. difficult. 5. num. 18. Sanchez d. dub. 35. num. 5.
- 5 Quod sibi ad victimum honeste sufficiat.] Episcopum arbitrii deberi congruam summam & decentem beneficij valorem, cum prescripta certa quantitas non sit, auctoriter Menoch. de arbitr. casu 216. num. 12. cum seqq. Flamin. Parif. de resignat. lib. 5. quia. s. fin. num. 132. & 181. Ludou. Beia respons. casum conscient. p. 4. casu 26. Henriquez in summ. lib. 1. o. cap. 17. §. 3. in commento litt. N. Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 112. cum seqq. Azor. d. p. 2. lib. 6. cap. 10. que. 8. Vgolin. d. cap. 26. §. 8. num. 2. Thom. Valase. allegat. iuris tom. 1. alleg. 35. Illustriss. D. Roderic. à Cunha in comment. ad cap. 1. disp. 70. num. 12. Jacob. de Graff. confil. 4. de tempor. ordin. vol. 1. & de arbitr. Confess. lib. 2. cap. 49. Lotter. de re benefic. lib. 31. q. 2. num. 31. Sanchez d. cap. 1. dub. 35. num. 7. Molief. in summ. tract. 2. cap. 15. num. 6. Narbona d. loco num. 75. pag. 9. Ego ipse d. allegat. 19. num. 8. cum seqq.
- ¶ Pacificus possidere.] Beneficium debere ab ipso pacifico possideri, quod ad eius titulum vult ordinari, ex hoc loco colligunt Nauarr. in tract. de Orat. notab. 23. num. 69. Flamin. Parif. d. lib. 5. que. 6. num. 155. Vgolin. d. cap. 26. §. 8. num. 3. vers. tertio confessare, vbi subdit propterea quod si lis ei moti sit de beneficio ad eius titulum, hinc durante ordinari non debet, quippe quia eo priuari possit. Ego ipse d. allegat. 19. num. 15. cum seqq. vbi ostendo quando quis dicatur pacificus possessor, & quando beneficium litigiosum ceneatur.
- ¶ Id vero beneficium resignare non possum, &c.] Resignantem beneficium, ad cuius titulum ordinatus fuit, teneri facere mentionem se ad titulum illius suisse promotum, alias resignationem irritam esse, & nullam, resoluunt decimus referunt

- referunt Flamin. Patif. d.lib.2.queſt.6.num.39. Vgolin. de offic. Episcopi cap.14.§.3. & cap.26.§.8.num.4. Aloy. Ricc. in praxi rerum fori ecclesi. decif.314.in 1.edit.aliaſ refolut. 272.n.1.in fine in 2.edit. Azeued. I.1.num.9.tit.4.lib.1 non Recop. Valenzuela late consil. 320.n.1 cum ſegg. tom.1. Steph. Gratian. diſcept. 991. Sanchez in opus. moral. lib.7.cap.1.dub.38. nu.1. Marchin. d.p.6. diffic.7. Nicol. Garc. d.cap.5.num.217. vbi n.214. fuldit quod eſt nulla etiam in foro conſcientie. Petr. de Ledefeld. d.leg.7.concluſ.10. Campan. d.rubr.8. cap.6.num.2. Armendar. d.l.1.de patrim. cleric. num.21. Ego ipſe d.allegat.19. nu.32. Et ipſi reſignant hoc caſu compeſte actionem ſpolij ex Rotw. decisionib. firmant Piaſec. in praxi Epif. d.1.cap.1.num.4.vers. ampliarib. poſſet. Gonzaſ. ad reg. 8. Cancell. glōſſ. 5. §.10. nu.35. qua cum reſignatio nō teneat. ius non abdicatur a reſignant. Nicol. Garc. d.cap.5.num.225. Rot. in Leodiens. Canoniciſtus 8. Ioannis 28. Iuny 1621. coram bonis mem. Remboldo. proho ſu. quam reſero d.alleg. 19. nu.36. & cad. Rota decif. 415. apud Farinac. p.1.in poſthum.
23. Nec poſſe per aequipollens adimpleri, tenent Nicol. Garc. d.cap.5.n.193. Armendar. d.l.1.de patrimon. cleric. num. 22. Stephan. Gratian. diſcept. forens. cap.991. Mafſobr. in praxi habendi concuſſum reg. 5. dub. 1. num.45. in vlt. impress. Rot. coram Gregorio X V. decif. 441. num.1. & ibi Beltramin. num.9. in d. Leodiens. Canoniciſtus.
24. Et habere locum etiam in reſignationibus factis coram Papa, poſt Nicol. Garc. d.cap.5.n.193. firmiter Rot. in d. Leodiens. Canoniciſtus ver. non obſtrat quod Concilium.
25. Et prohibere reſignationes voluntariæ, ſed non priuatiōes, reſerunt decifum Nicol. Garc. d.c.5.n.220. Armendar. d.l.1.de patrim. cleric. n.24. Ego ipſe d.alleg. 19. n.45.
26. Et beneficiarium in ſacris conſtitutum non poſſe viſo modo beneficium reſignare, niſi aliunde habeat vnde ſe commode ſuſtentare valeat, ſanciet utiam Pius V. Conſtitut. 5. Auctip. Quanta. Kal. Aprilis 1568. qua licet loquatur de reſignationibus factis coram Ordinario, ha- bēre tamē locum etiam in Curia, tradunt Flamin. Pa- rif. de reſign. lib.3.q.4. num.3. & lib.5.queſt. vlt. num.176. Nicol. Garc. d.c.5.n.198. Aloy. Ricc. d.refoluſ. 272.in ſe- ne. Ego ipſe d.alleg. 19. num.40.
27. Renunciationem beneficij, ad cuius titulum quis ſa- cris ſuit ordinatus, factam etiam cū pensione ſufficienti ad conguam ſuſtentationem, non valeat niſi facta mentione quod ad illius titulum fuſt promotus, refoluſt additio ad Nauarr. confil. 4. de renunciati. Nicol. Garc. d.p.2. cap.5.num.215. Stephan. Gratian. diſcept. forenſum cap.991. num.2. Ego ipſe d.allegat. 19. num.42. Homobon. de Bonis de examine eccl. trāt. 2. cap.2. queſt. 23. in fine. Rot. in d. Leo- diens. Canoniciſtus. ver. nec obſtrat quod dictum 8. Concilium. Vgolin. d.cap.26.§.8.num.4.
- Contra Nauarr. confil. 23. de prebend. in antiqu. aliaſ confil. 3. de renunciati. in nouis. Sayr. in floribus decif. sub d. tit. de prebend. decif. 23. Campan. d.rubr.8. cap.6. num.6. exiſtantes reſignationem promoti ad ſacros Ordines ad tituluſ be- nificij, quod ipſe poſta reſervata paſtione ſufficienti ad eius inſtruſum renuntiat, nulla facta mentione quod ad titulum illius beneficij ordinatus eſſet, non obſtant hoc decreto, in foro conſcientie, & etiam exteriori vali- dam eſſe.
28. Permutationem beneficij, non facta mentione quod ad illius titulum fuſt permutans ſacris initiatuſ, nullam eſſe, ac proinde diſpositionem Concilij in præſenti in ea locum habere, tenent Gonzaſ. ad regul. 8. Cancell. glōſſ. 5. §. 10. à num.43. Nicol. Garc. d.p.2. cap.5.num.218. Stephan. Gratian. d.cap.159.num.3.
29. Sed tutum eſſe in conſcientia illum, qui beneficium, ad cuius titulum erat promotus, reſignauit, & aliud ex cauſa permutationis obtinuit, tacendo in reſignatione quod erat promotus ad titulum primi beneficij, dummodo ſecundum beneficium ſit aequivalens, reſerunt decifum Armendar. d.l.1.de patrim. cleric. num.31. Ste- phan. Gratian. in addit. ad d.cap.189.num.3. Ego ipſe d.al- leg. 19. num.44.
- Immo in vitroque foro validam eſſe huiusmodi per- mutationem, tacita promotione ad illius titulum facta, quando permutans conſequitur valide poſſessionem pa- Barboſ. Colleſt. in Concil. Trid.

cificam alicuius beneficij ſufficientis ad conguam, & non permutatur beneficium pingue cum tenui, & minus ſufficienti ad vicium, refoluunt Vgolin. d.cap.26.§.8. num. 4. vers. ſecondo excipitur. Campan. d.rubr.8. cap.6. nu.5. Rot. in Muine. Canoniciſtus 4. Decembriſ 1609. coram Gregorio XV. decif. 441. nu.3. in collectis per Beltramin. reſerunt Maſſobr. in praxi habendi concuſſum reguſ. 5. dub. 1. num.45. ſe- cundum Roman. imprefſum.

Iurantem reſignare beneficium, ad cuius titulum fuſt 30. promotus, vel procuratorem conſtitutum ad reſignandum non reuocare, penitentia imposta abſoluendum eſſe ne reſignet, & vt procuratorem poſſit reuocare, reſerunt decifum Flamin. Paris. d. q. 6. n.42. Nicol. Garc. d. cap.5. num.232. in 1. & 2. declar. Armendar. d.l.1.de patrim. cleric. num.29. Azor. inſtit. moral. p. 2. lib.7. cap.25. q.6. Vgolin. d.cap.26.§.sub num.4. Campan. d.c.6. num.4. Aloy. Ricc. in d.praxi rerum fori ecclesi. refolut. 272. num.2. Ego ipſe d.alleg. 19. num.46. Marchin. d.p.6. cap.6. diffic.7. num.39.

Conſtitutum in minoribus Ordinibus nō ligari diſpo- ſitione huius cap. immo poſſe beneficium reſignare, etiamſi nō habeat aliunde quo viuere poſſit, tenent Flamin. d.queſt.6. num.178. Fr. Emmam. in ſummatom. 2. cap.18. num.vi. Azor. d.p.2. lib.7. cap.20. queſt.7. Ceuall. commun. contra communer. queſt.561. num.26. Stephan. Gratian. diſcept. forens. cap.159. a. num.9. Nicol. Garc. d.p.2. cap.5. num. 203. Paul. Comitol. reſip. moral. li.6. q.34. num.4. Vgolin. d.cap.26. §.8. num.4. vers. poſtremo. Ego ipſe d.alleg. 19. num.39.

Habere locum contenta in hoc decreto, etiamſi be- 32. nencia eſſe in ſi patronatus, aſſerunt decifum Nicol. Garc. d.p.2. cap.5. num.196.

9 Negue a reſignatione admittatur, Sc.] Pœnam contra 33. reſignantis beneficia, contra formam huius cap. & con- tra talem reſignationem admittentes imponere Pium V. in d.confiliuſ. iuſcip. Quanta Ecclesia Dei, ſub dat. Kalend. Aprilis 1568. aſſerunt Vgolin. d.cap.26.§.8. num.5. Nicol. Garc. d.cap.5. num.228. in 4. declar. Armendar. d.l.1.de pa- trim. cleric. num.27.

Ordinarius, qui admisit reſignationem factam ab 34. aliquo Prebſytero, qui nihil aliud preter id beneficium habebat, vnde commode te ſuſtentare poſſet, teneri eu- alere, nec poſſe eidem beneficium reſignatum reſtitue- re, ſed in eo inſtitu debere illum, qui praſentatus fue- rat a patrono, decifum reſerunt Nicol. Garc. d.cap.5. nu. 228. in 3. declar. Armendar. d.l.1.de patrim. cleric. num.26. & addit. ex aliiſ Homobon. de Bonis de examine eccl. trāt. 2. cap.2. queſt.23. prope fin. ſi beneficium eſat liberis colla- tionis, ad Romanum Pontificem, cuius collationem spectare.

1 Patrimoniuſ vero, &c.] Vide Nauarr. confil. 14. num.2. 35. de tempor. ordinat. in nouis. Vgolin. d.oficio Epifcopi cap.16. §. 9. num. 3. Campan. in duerſi. iuris canon. rubr.8. cap.1. num.1. Lotter. de re benefic. lib.1. queſt.2. num.32. Bonacina d. disp.3. q. 1. punitio 9. num.14. metipſum de offiſio. & poroſ. Epifcopi p.23. alleg. 19. à num.5.

Patrimoniuſ ſuper re immobili conſtitui debere 36. refoluunt Nauarr. confil. 34. de tempor. ordinat. in nouis. Azor. d.p.2. lib.3. cap.4. queſt.7. Vgolin. d.cap.26.§.10. num.1. Aloy. Ricc. in praxi rerum fori ecclesi. decif. 315. in 1. edit. aliaſ reſoluſ. 273. in 2. edit. Illuſtris. D. mens Roder à Cunha in con- ment. ad cap.1. num.1. lib.70. Ego ipſe d.alleg. 19. num.5.

Patrimoniuſ ad cuius titulum quis ordinatur, licet in rebus immobiliibus eſſe debeat, & non in mobilibus, non tamen ob id incurri pœnam ſi quis ordinetur ad patrimoniū in mobilibus, curare tamē debere ſic ordinatum, vt quamprimum titulus ille bonorum mobilium in bona immobilia ad mentem Concilij Trident. conuer- tatur, refoluunt Nauarr. d. conf. 34. Sayr. in floribus decif. sub iii. de tempor. ordinat. decif. 31.

Patrimoniuſ ad cuius titulum ordinandus promoue- 37. ri debet, eft res certa fructiſera, de qua ipſe diſpone re, & ideo nec ob penuria ſacerdotum ad facros Ordines promouendi ſunt, qui ſuper alienis bonis aſſecrationem habent viciuſ, & aliarum rerum neceſſariarum cuſ cautione certa fine alio titulo beneficij, vel patrimoniuſ ita reſerunt decifum Nicol. Garc. d.p.2. cap.5. n.96.

Patrimoniuſ quantitas ad quod quis promoueri poſ- 38. fit, non taxatur, ſed remittitur ad terminos Concilij ita

- ita resolutum afferit Nicol. Garc. *dicit.* p. 5. num. 113.
39. Patrimonij examen pertinet ad Episcopum priuatiū quoad alios, vt per Sel. in *felicis canon. cap. 5. num. 1.* vbi refert deciſum in *Placentina* 16. *Marij* 1630.
40. Patrimonia pro clericis ad sacros Ordines promouendis potest confitui super annūs perpetuū censib⁹, cum cautione quod si census redimerentur, pecunia ex iudicis decreto apud idoneas personas deponatur ad effectum inuestiendi, Aldan. in *compendio canonis resol. lib. 1. tit. 10. num. 3.* vbi attestatur sic fuisse deciſum sub die 2. *Iunij* 1629.
41. Patrimonium donatum per parentes ea conditione vt filius vsumfructum habeat interim dum beneficium aliquod, aut bona alia ad eius congrua sustentationem sufficiente acquirit, est sufficiens, & ad illius titulum potest ordinari, Sel. d. cap. 3. num. 2. vbi dicit ita fuisse resolutum à S. Congreg. Episcop. & Regul. in *Eugubina* 22. *May 1590.*
42. Donationis ad titulum potest quis ordinari, si ita Episcopus iudicauerit assumendum pro necessitate, vel utilitate Ecclesiarum, et si donatio est realiter vera, & non ficta, qua deinceps alienari non possit absque Episcopi licentia, vel si aliunde habeat unde viuere possit, refert deciſum Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 79. Narbona d. 1. 35. *gloss. 1. num. 9.* & resolutum Vgolin. d. cap. 26. §. 9. num. 3. *Icon. de matri milit. Eccles. lib. 1. p. 2. cap. 1. pag. 380.* Azor. in *sist. mor. p. 2. lib. 3. cap. 4. ques. 1.*
43. Donatione facta, & secuta traditione bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos Ordines sacros, si clericis mortiuit ante suscepitos Ordines, non obstat decretum in praesenti quin donans recuperet eadem bona si attento iure communi restituenda forent, Sel. d. cap. 3. numero 3, vbi ait ita fuisse resolutum in *Murinen.* 11. *Iunij 1631.*
44. Clericis absentibus, qui Ecclesijs necessitatē habentibus subuenire, aut utilitatem aliquam afferre non possunt, dimissoris concedere potest Episcopus ut ad patrimonium, vel pensionis ecclesiastice titulum ordinentur, refert deciſum Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 76.
45. Ordinari quis potest ad sacros Ordines cum patrimonio sibi assignato à patre in bonis, quae sunt directi domini, Ecclesiæ, & de quibus soluitur quædam rata frumentum in recognitionem, quatenus vtile dominium bonorum per patrem assignandorum filio legitime transferri valeat, & ad illius vitam honeste sustentandam dicta bona sufficiant, Aldan. d. tit. 3. num. 4, vbi dicit ita fuisse resolutum in *Lucana* 7. *Septembrib⁹ 1630.*
46. Ad titulum bonorum immobiliū, & annuorum reddituum sibi donatorum potest quis ad sacros Ordines promoueri, si tamen Episcopus iudicauerit eum assumendum pro necessitate suarum Ecclesiarum, donationesque huiusmodi bene, & absque vila fraude in forma valida fiant, ac bona, & redditus donati huic promouendo sufficiente ad vitam honeste sustentandam, & nullo modo possint alienari absque licentia Episcopi, donec ille beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat unde commode viuere possit, refert deciſum Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 79. Armendar. d. l. 1. de patrim. cleric. num. 5. Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 3. Ego ipse d. alleg. 19. num. 73.
47. Sufficienti titulo beneficiali si quis careret, haberet tamen tantundem patrimonij, quod beneficio adiunctū sufficientem constitueret titulum, permitendum illi est ad sacros Ordines promoueri, vt per Zerol. in *praxi Episcop. part. 1. verb. dimissoris, vers. 2.* Prosper de Augustino in *adit. ad Quarant. in summa Bullarij. verb. Ordo, versie. circa 2.* Vgolin. d. cap. 26. §. 3. in fine, & §. 8. num. 2. Armendar. d. l. 1. de patrim. cleric. num. 16. in fine, Ego ipse d. alleg. 19. num. 14.
48. Ordinari nullus potest in Sacris si cum beneficio, aut patrimonio insufficiente iungantur pitianta, eleemosyne, anniversaria, confraternitates, & alia emolumenta, quæ ex celebratione Missiarum in exercito sacrorum Ordinum percipere, & lucrari possunt, quæ omnia ad victum honeste sufficiente. Prout nec etiam promoueri potest si nihil prædictorum, vel minus sufficienter habe-
- ret, si Episcopus obliget se suppleretur alimenta, quibus se sustentari posset, ita referunt deciſum Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 126. Armendar. d. l. 1. de patrim. cleric. num. 16. & 17. Narbona dicit. l. 35. *gloss. 1. num. 62. tit. 3. lib. 1.* Recop.
- Nullus ad sacros Ordines promoueri potest ex industria sua, vel honesto labore, puta quod sit musicus, Magister Grammaticæ, pictor, aut alterius hinc profissio- nis, ex qua tantum querit quod sit sufficiens ad sustentationem vita, ita referunt deciſum Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. num. 126. Armendar. d. l. 1. de patrim. cleric. num. 18. Illustris D. meus Roderic. à Cunha in *comment. ad c. 1. num. 13. dist. 70.* Ego ipse d. alleg. 19. num. 71.
- Litteraturæ ad titulum non posse quem ordinari quantumcum sit litteris, & gradu insignis, tenent Salzed. dicit. cap. 18. numer. 7. Fr. Emman. in *summa tom. 2. cap. 15.* numero 1. 5. Nicol. Garc. dicit. cap. 5. numero 128. Petr. de Ledesma dicit. cap. 7. antevlt. conclus. Marc. Anton. Genuen. in *praxi Archiep. Neapol. cap. 81. num. 2.* Narbona l. 35. *gloss. 1. numer. 73. tit. 3. lib. 1.* Recop. Ego ipse d. alleg. 19. numero 72. Campan. dicit. rubr. 8. cap. 4. numero 6. Marchin. d. par. 6. cap. 6. diff. 5. numero 36.
- Contrà Henriquez in *summa lib. 10. cap. 17. §. 4. in comment. liv. G. Aulii de censur. p. 3. disp. 5. dub. 6. ad fin.* Gonzalez ad reg. 8. Cancell. gloss. 4. num. 36. Stephan. Gratian. *disceptat. forvens. cap. 57. num. 30.* existimantes Episcopo fas esse ad sacros Ordines asumere virum litteris insignem, & collegio illustri cooptatum, quamvis titulo carentem, & alleget Corub. *cus. 36.* atque doctos Theologos & Iurisperitos consultos ita respondisse.
- Sed nunquid filius futura paternæ hæreditatis preteri regulariter ad Ordines sacros valeat promoueri? vide latè disputantem Narbona d. l. 35. *gloss. 1. nn. 37.* cum multis seq. tit. 3. lib. 1. Recopilat.
- Ob penitentiam Sacerdotum quandoque concessum esse ordinari sine beneficio, vel patrimonio, dummodo quis spondeat se necessaria ordinandi subministratum, refert deciſum Nicol. Garc. d. p. 2. c. 5. num. 97. Armendar. d. l. 1. de patrim. cleric. num. 2. Campan. d. rubr. 8. cap. 4. num. 6. Ego ipse d. alleg. 19. num. 73.
- Clausalia apponit in constitutione patrimonij, quod solet assignati clericis à consanguineis, videlicet, donec fuerit de beneficio prouisus, non comprehendit officium organistar, & magistri capella, Aldan. d. tit. 3. num. 5. vbi teatitur sic fuisse deciſum sub die 26. *Iunij 1521.*
- * Vel pensionem obtinentes.] Episcopum possit ordinare familiarem suum etiā ad titulum pensionis si pro commodity, vel necessitate suarum Ecclesiarum iudicaret ordinandum, refert deciſum Armendar. in *addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 8. do patrimonio cleric. numer. 7. in fine.*
- * Nisi illi, quos Episcopus iudicauerit assumentos.] Cùm hæc verba denotent boni viri arbitrium, hoc est, voluntatem ratione submisam, *l. fidei comitaria 2. ff. de fidei com. libert. gloss. verb. visum, in cap. 2. de corpore viiāt. Lap. alleg. 60. num. 3.* ideo si Episcopus legitimè non interponat arbitrium, Deum solummodo iudicem habebit, *gloss. verb. relinguatur, in cap. statutum §. accessorum de re script. in 6. Calcan. cons. 38. num. 7.* ac proinde non dabitur appellatio, quia superior non potest animum, & conscientiam inferioris immutare, Bald. in l. 2. num. 10. *vers. scias et amem. C. de sentent. ex breue recie. Cou. variar. lib. 2. cap. 12. num. 3. vers. ab eo.*
- Ex quibus nullum posse contra prohibitionem sui Prelati ordinari, aut de illo conqueri, seu ab eo appellare, eo quod illum ordinare nolit, resoluit Aloys Ricc. in *praxi rerum fori eccl. resol. 587. in 2. edit.* & cœnuit Rot. in *Elbor. Ordinum 23. Junij 1618. coram bona memor. Rembolde. in 18. Februarij 1619. coram R. D. meo Coccino Deaneo.*
- * Pro necessitate, vel commodity Ecclesiarum suarum.] Episcopus ergo vt possit admittere ordinandum ad tum patrimonij eius arbitrio iuxta hoc decretum, sufficit vel necessitas, vel utilitas Ecclesiæ, Aldan. d. tit. 3. num. 6. vbi testatur ita deciſum sub die 17. *Marij 1619.*
- * Quo eis ad vitam sustentandam, &c.] Quantitatē patrimonij, ad quos quis promoueri potest, non taxari, sed

- sed remitti ad terminos Concilij, referunt decimus Nicol. Garc. d.p.2. cap.5.num.113. Armendar.d.l.1.de patrim. cleric.num.12.
58. Et Ordinarij arbitrio relinquendum huiusmodi iudicium, an tale patrimonium sufficiat propter diuersitatem locorum, cum in uno loco sufficiat, quoad alibi non erit sufficiens, tenet Hoied. de incomp. benef. p.1.cap.19.num.33. cum seqq. Menoch. de arbitr. casu 216. num. 12. Iacob. de Graff. de arbitr. confess. lib. 2. cap.49. Vgolin. d. cap.26. §.12. in princip. Aloy. Ricc. in d. praxi rerum fori eccles. resolut. 271. Armendar. d.l.1.de patrim. cleric. num.8. Narbona l.35. gloss. 1. num.3. sii.3.lib.1. noue Recopil.
59. Atque illa deinceps sine licentia Episcopi, &c. J. Bona, ad quorum titulum quis est facio. Ordine insignitus prohibet sine licentia Episcopi alienari, resoluunt Nauarr. consil. 16. antiq. alias consil. 21. in nouis. de tempor. ordinat. Sayr. in floribus decis. sub eod. itt. decis. 1. 8. & 60. Henriquez in sum. lib. 1. 3. c. 37. §.2. Spin. in speculo testim. gloss. 18. princ. 2. num. 72. Flauin. Paris. d. lib. 2. g. 6. num. 1. 8. Gutier. præt. lib. 2. q. 6. 5. & num. 10. Cened. ad Decretal. collect. 33. nu. 2. Ceuall. commun. contra communes queſt. 527. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 10. num. 13. Stephan. Gratian. discept. forensi. cap. 159. num. 2. Vgolin. d. cap. 26. §. 13. Nicol. Garc. d.p. 2. cap. 5. numer. 181. Campan. in diuersi. iuris Canon. rubr. 8. cap. 6. Narbona d.l. 35. gloss. 1. num. 8. cum seqq. Boet. Epo. tom. 1. tit. de iurisdict. eccl. temp. quaf. 1. num. 5. Valenz. consil. 32. à num. 1. Ego ipse d. allegat. 19. à num. 75.
60. Alienari, aut extingui, vel remitti, &c.] Immo nec vendi. Campan. d. rubr. 8. cap. 6. num. 7. quem refiero d. alleg. 19. num. 78. nec permutari, Gonzal. d. §. 10. num. 35. cum seqq. Stephan. Gratian. d. cap. 159. num. 3. Ego ipse d. alleg. 19. num. 83. Rot. decis. 61. 4. in 1. collect. Farinac. alias p.4. diuersor. nec hypothecari. Aloy. Ricc. in decis. curie Archiep. Neapol. decis. 212. p. 2. Ego ipse d. alleg. 19. num. 85. nec praescribi tempore ordinario, Melch. Phœbo Lusit. decis. 19. num. 12. tom. 1.
61. Nullatenus possint.] Vnde alienationem patrimonij, aut extinctionem pensionis subsequentem promotione esse inuidiam ipso iure, resoluunt Nauarr. consil. 17. nu. 2. & 4. & consil. 21. p.2. de tempor. ordinat. in nouis. Flamin. d.g. 6. num. 1. & 35. Campan. d. rubr. 8. cap. 6. num. 8. Ego ipse d. alleg. 19. num. 77. Narbona d.l. 35. gloss. 1. num. 86.
62. Tum ex dictione illa, nullatenus, quæ importat nullitatatem actus ipso iure, ex multis quos plena manu retuli in tract. de dictiōnib. usq[ue]q[ue] dicit. 226. num. 4. secundum Lugdunen. impress. tum etiam, quia verbum, possum, negatiuē prolatum necessitatem importat, & actum contra gestum omnino reddit nullum, priuatque omni potentia, iuxta gloss. verb. non potest, in cap. non potest, de regul. iuris lib. 6. cum propemodum adductis per me d. tract. dicit. 268. num. 3.
63. Donec beneficium ecclesiasticum, &c.] Ergo alienatio, seu renunciatio patrimonij, ad cuius titulum quis Sacris fuit ordinatus, facta sine licentia Episcopi, valida erit, si tunc haber beneficium, seu alias vnde viuere possit, eo quod illud aduerbiū, donec, restrigit omnia antedicta, & est temporis limitatiuum, ex adductis per me d. tract. de dictiōnib. usq[ue]q[ue] 93. num. 3. & proprieitate sensu affirmatiū cōstituendus, nempe quod ordinatus ad titulum patrimonij, vel beneficij potest sine licentia Ordinarij vendera patrimonium, beneficiumque resignare si habeat vnde viuatur; ita concludunt Flamin. d. quaf. 6. num. 16. Ceuall. commun. contra commun. q. 527. num. 8. & q. 561. à nu. 22. Stephan. Gratian. d. cap. 159. num. 14. Azor. d. p.2. lib. 3. cap. 4. quaf. 3. D. Illustris. D. Roderic. à Cunha in comment. ad c. 1. num. 26. dist. 70. Nicol. Garc. d. p.3. cap. 5. nu. 186. Costa de iudic. cap. 1. numer. 49. Narbona dist. 1. 35. gloss. 1. num. 89.
- Contrarium vero tenet Quintaniad. eccl. lib. 3. nu. 72. Cened. præt. & canon. queſt. lib. 1. quaf. 11. num. 9. Vgolin. d. cap. 26. §. 13. nu. 4. vbi ait Episcopi licentiam necessariam esse ad patrimonium alienandum, vbi quis beneficium ecclesiasticum, aut patrimonium aliud ad viētum sufficiens adeptus fuerit, vt ipse Episcopus arbitretur an id, quoad adeptus est, sat fit ad sumptus pertinentes, cum id arbitrii ad ipsum speket, si enim contingere pro Barbo. Collect. in Consil. Trid.
- fundere, quod deinceps acquisiuit, Clericus admittetur ad patrimonium prius habituim; Campan. d. rubr. 8. cap. 6. num. 9. vers. & obliuia, vbi ait duo concurrere debet in patrimonij alienatione, alterum quod alia res subrogetur pro decenti vieti, alterum quod Episcopus cognoscet, & comperto ita est assentiat; subditque explicacionem illorum verborum, atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, posse fieri hoc modo, atque illa deinceps etiam cum licentia Episcopi alienari, &c. vel non possint sine licentia, donec, &c. cum duæ negatiæ affirmant, quasi voluerit dicere Concil. vt possint cu licentia quando beneficium ecclesiasticum, &c. nam dictio illa, donec, restringit vñque ad illud tempus; ergo eo elapo permitit, ex text. singulari in l. generali, ff. de decurion. refeto ego ipse d. alleg. 19. num. 90.
64. Sufficiens.] Quod autem beneficium, vel patrimonium quoad hoc propositum dicatur sufficiens, docer Fr. Emman. in summ. tom. 2. cap. 15. num. 9. Flamin. Parif. d. q. 6. n. 14. & lib. 5. q. 6. num. 155. Vgolin. de censur. c. 6. 1. de irregular. nu. 6. Petr. de Ledesma d. c. 7. conel. 7. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. beneficium, & verb. dimissoria. §. 5. dub. 4. & p. 2. eod. verb. ad fin. Fr. Ludov. Beia respons. casuum conscient. p. 4. caſu 26. Nicol. Garc. d.p.2. cap. 5. n. 112. cum seqq. Aloy. Ricc. in decis. curie Archiep. Neapol. decis. 246. num. 2. p. 2. Thom. Valaſe. allegat. iuris tom. 1. allegat. 35.
65. Antiquorum Canonum panas super his innovando.] Decretum Concilij in presenti innovare penam suspensiōnis, de qua in cap. neminem, & in d. cap. Sanctorum 70. dist. & aliam, quam incurrit ordinator prouidendi de necessariis illum, quem absque titulo ordinavit, donec ecclesiasticum beneficium confequatur, de qua in cap. cum secundum, de proband. quando scilicet ordinatus, & ordinator in culpe fuerunt, exflitiman Nauarr. consil. 14. num. 4. & consil. 46. num. 1. & 3. de tempor. ordin. in nouis. Soat. tomo 5. de censur. dist. 31. sed. 1. post num. 35. Campan. d. rubr. 8. cap. 5. num. 1. Sanchez in opus. mor. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 12.
66. Alij vero multo plures putant textum in presenti innouare tantummodo penam suspensionis, de qua in d. cap. neminem, & in d. cap. Sanctorum, ex quorum numero sunt Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 1. in princi. Vgolin. de irregul. cap. 61. num. 7. Salzed. d. c. 18. num. 1. Spin. d. gloss. 18. num. 6. 5. Iacob. de Graff. in aurea decis. p. 2. lib. 2. cap. 97. num. 6. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. dimissoria §. 4. & p. 2. eod. verb. §. 6. & verb. irregularitas §. 2. Fr. Emman. in summ. tom. 2. c. 15. num. 1. & 4. Petr. de Ledesma d. cap. 7. conel. 6. dist. 5. & conel. 9. dist. 2. Flamin. d. lib. 2. quaf. 6. num. 18. Luc. Ortiz. in summ. resolut. 10. de suspens. notab. 5. idem Iacob. de Graff. in consil. 14. nu. 14. & 15. de temp. ord. Steph. Fagundez de quinque Eccles. precept. p. 1. lib. 3. c. 8. sub num. 7. Scortia in Ponsific. Conſlit. epist. 147. theor. 1. 39. Ioan. de la Cruz in direct. Conſcient. p. 2. tit. de Sacrament. Ordinis dub. 6. conel. 2. Paul. Comitol. respons. mor. al. lib. 6. quaf. 38. qui omnes auunt omnino innouari hanc penam, siue quia sublata non erat per d. cap. cum secundum, de proband. cum ordinatus decepit Episcopum circa titulum suum, siue, quia licet sublata sit, renouata est, & vigori restituta per hoc decretum, quia ipsum simpliciter innouat canoneos antiquos, quorum vnu est d. cap. neminem, & cap. sanctorum.
67. Tertio loco quidam numero, & auctoritate superiores tenent hoc decretum tantum innouare penam d. cap. cum secundum, quæ est solummodo aduersus ordinantes, non vero ordinatum, & sic ordinatum sine titulo non suspensum, neque aliquam penam incurtere, sed Episcopum cogendum esse illi prouidere; ita Viuald. in candel. aurea part. 2. de suspens. num. 28. Henr. in summ. lib. 13. c. 37. §. 2. Gutier. præt. lib. 2. quaf. 65. num. 11. vers. nec opinio Medina. Cened. ad Decretal. collect. 33. num. 2. & 6. ad fin. Auila de censur. part. 3. disput. 5. dub. 5. vers. & dicit sequitur primò Nauarr. sibi contrarius consil. 19. num. 2. de temporibus ordinat. Addit ad ipsum Nauarr. consil. 1. quaf. 16. in fine, de constitut. Emman. Sæ verb. suspensio num. 18. Tolet. in instrut. Sacerd. lib. 1. c. 8. vers. quinta habetur. nu. 6. in fin. & vers. 18. num. 16. Fornar. de Ordine cap. 8. num. 8. Sayr. de censur. lib. 4. cap. 14. numero 16. Sbroz. de officio Vicar. libro 1. quaf. 36. Antonin. Diana moral. resolut. parte 1. tract. 16. miscel. resolut. 5. Marchin. de Sacrament. Ordinis dicti. parte 6. cap. 7. & diffic. 6.

- diffe. 6. à p̄me. Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori Eccles. cap. 8. num. 9. Marc. Anton. Genuenf. in praxi Archip̄st. Neapol. cap. 83. num. 5. Gonzal. ad regul. 8. Cancel gloss. 5. §. 10. num. 22. Bonacin. de Sacrament. disput. 8. quæst. unica punto 5. num. 24. vers. primo. Sanctarel. var. quæst. 49. num. 15. & sic decifum fuisse, testantur Nicol. Garc. d. part. 2. cap. 5. num. 27. & 29. Armendar. d. l. 1. de patrimonio clericorum. 19. Illustriss. D. meus Roder. à Cunha in comment. ad cap. sanctorum. num. 7. dif. 70. Ego ipse d. p. 2. alleg. 20. num. 27.
68. Et quamvis Sixtus V. in sua constit. quam edidit contra clericos malè promoto incip. Sanc̄tum. & salutare, sub dat. Nonis Ianuarii 1583. ordinatorem sine patrimonio à collatione quorūcumque Ordinum, atque etiam ipius Tonsure, & ab executione omnium munierum Pontificalem eo ipso suspensum, atque ab ingressu Ecclesiae interdictum declarauerunt, & promotum ab executione, ministerio, & exercitio Ordinum suscepitorum, & ab omni spe, & facultate ascendunt ad alios superiores perpetuo suspensum promouantur, attamen quia constitutio hæc nimis rigida multis vita fuit, & serupulos variis tam promouentibus, quam eis, qui promoti fuerant, ingenerauit, eam postea Clemens VIII. noua quadam Constit. incip. Romanum Pontif. sub dat. pridie Kal. Marij 1595. Motu proprio, & ex certa scientia de Apostol. potestatis plenitudine, sua perpetuo valitura constitutione ad terminos sacramonum Canonum, ac Constitutionis Pij Papæ II. incip. Cum ex sacrorum, sub dat. 15. Kal. Decembris 1401. & ad dispositionem decretorum S. Concilij Trident. restrinxit, & reduxit; nec non censuras & pœnas in eadem Sixti constitutione contra quoscumque (præterquam contra simoniacos ordinantes, & ordinatos infictas, quas voluit in suo robore permanere) moderatur, & abolevit. Ita Soat tom. 5. de censor. disput. ultim. scđ. 3. num. 41. Fr. Emmanuel. quæst. regul. tom. 1. quæst. 20. art. 1. 3. Sayr. d. l. 4. cap. 17. post num. 37. Fornar. d. cap. 8. num. 9. vers. nec etiam. Gonzal. ad reg. 8. Cancel gloss. 15. num. 128. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 6. q. 37. Sanctarel. var. resol. quæst. 49. n. 22. & 23. Illustriss. D.

Roder. à Cunha in comment. ad c. 2. num. 8. dif. 70.

Vnde ordinatum ad titulum patrimonij, qui post ordinationem illud retrodonat, seu renunciat, vel alienat, quamvis peccet mortaliter, quia facit contra prohibitio nem Concilij, & sic castigari possit per Episcopum, non incurare tamen ullam suspensionem, inferunt Nauarr. in man. cap. 27. num. 158. vers. 2. ep. conf. 22. Ne temporibus ordin. in nouis, quod decit in antiquo. Sayr. in floribus decif. sub eodem tit. decif. 60. Salzed. d. o. 1. num. 13. Gutier. d. q. 65 num. 10. Sayr. d. lib. 4. cap. 15. num. 23. ad fin. Ceall. q. 527. num. 9. Nicol. Garc. d. p. 2. c. 5. num. 165. Steph. Gratian. discept. forens. cap. 159. num. 16. & 17. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 32. num. 72. vers. porrò. Ego ipse d. alleg. 20. num. 32.

An & quando ordinantes sine titulo, vel cum insufficien tia, teneantur de sufficienti prouidere ordinatis, dixi lat. d. part. 2. alleg. 20. à princip. usque ad num. 23.

Sed an donans fraudulenter, vel ficte promittens patrimonium, deprehensa fraude, & constito quod promissio patrimonij fuit ficta, & donatio tantum verbalis, puniatur per sententiam iudicis amissionem patrimonij: Puniri propter fraudem commissam contra Ecclesiam, resoluunt Fr. Emman. in summa tom. 2. cap. 15. num. 7. Petr. de Ledesma d. c. 7. concil. 6. diffinit. 5. Aula de censor. part. 3. disput. 5. sub. 5. vers. certa conclusio. Nicol. Garc. d. part. 2. cap. 5. num. 152. Sanch. de matrimon. lib. 6. diffut. 32. num. 8. ad med. quos referit & sequitur Illustriss. D. meus Roderic. a Cunha in comment. ad cap. 1. num. 23. dif. 70.

Vtrum donatio pro suscipiendis Ordinibus filio sim. 71. pliceret facta conferri debet, seu imputari in legitimam? vide metipsum d. part. 2. allegat. 19. num. 64. addo Narbona d. lib. 35. gloss. 1. num. 21. cum seqq.

Ordinatum in subdiaconum ad titulum patrimonij 72. ipsi à patre assignati, si postea habuit notitiam prioris obligationis dicti patrimonij, non incurare pœnas huius decreti, quia ab initio fuit in bona fide, tenet Sel. dict. cap. 3. num. 17. vbi attestatur sic fuisse decifum sub die 26. Iunij 1621.

Tertia pars quorūcumque prouentuum, & obuentionum, tam dignitatum, quam Canoniciatum, personatum, &c. conuertenda est in distributiones quotidianas, ubi ea sunt ita tenues, ut negligantur, diuidanturque solis intercessentibus. Salua consuetudine, per quam non inferuentes recipiunt minus tertia saltē parte. Contumaces ulterius puniendi.

C A P V T III.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.
  2. Distributiones quotidiana introductæ sunt fauore cultus divini.
  3. Decretum hoc locum non habet extra Ecclesiam cathedralem, vel collegiatam.
  4. Distributiones ubi essent sufficietes, & tolerabiles, detrahi non potest tertia pars eis applicanda.
  5. Verisimilitudo quod distributiones negligantur quomodo habenda.
  6. Pars tertia deducenda est de fructibus secundum valorem currentem.
  7. Partis tertiæ deductio facienda est deductis oneribus, & sic pensionibus.
  8. Licentia causa studiorum non excusat ab ammissione tertiae partis fructuum, &c.
  9. Pars tertia detrahenda est ex omnibus dignitatibus quamvis de iure patronatus sint.
  10. Dignitates non veniunt sub detractione tertiae partis.
- * C Vm beneficia ad diuinum cultum, atque Ecclesiastica munia obeunda sint constituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus obsequium præflectur, Ita tuit sancta Synodus, & in Ecclesiis, tam cathedralibus, quam collegiatis, in quibus nulla sunt distributiones quotidiane, & ut ita tenues, & ut verisimiliter negligantur, e tertiam partem fructuum, & quorum

& quorumcumque prouentuum, & obuentionum tam Dignitatum, quam Canonicatum, personatum, portionum, & officiorum, non separari debere, & in distributiones quotidianas conuerti, & que inter dignitates obtinentes, & ceteros diuinis interessentes, proportionabiliter iuxta divisionem ab Episcopo, etiam tanquam Apostolica Sedis delegato, in ipsa prima fructuum deductione faciendam, dividantur, saluis tamen confuetudinibus earum Ecclesiis, in quibus non residentes, seu non seruientes, nihil vel minus tercia parte percipiunt, non obstantibus exemptionibus, ac alijs confuetudinibus, etiam immemorabili bus, & appellationibus quibuscunque, crecenteque non seruientium contumacia, liceat contra eos procedere, iuxta iuris, & ac facrorum canonum dispositionem.

⁶ Infra sess.
^{23.} de refor.
cap. I.

1. Vnde Franc. Leon. in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 2. num. 67. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decisi 498. in 1. edit. alias refol. 88. in 2. edit. Monet. de distrib. quotid. part. 1. quæst. 5. num. 24. cum seqq. metipsum in tracto de Canonici cap. 21. num. 23. cum seqg. & infra sess. 22. de reformat. cap. 3. nouissime Stephan. VVeyns in constitutiones 24. ex iure antiquo de sumptibus, & per Concil. Trid. innovatas, constit. 11. num. 8. cum seq. pag. 94. & 95.

2. a. Cum beneficia ad diuinum cultum, &c.] Distributiones quotidianas introductas esse sauro cultus diuinum, ut si in Ecclesiis augeatur, per cap. un. de clericis. non resid. lib. 6. tenet Abb. in cap. licet num. 2. de prebend. Rebuffi in concord. rub. de collat. §. 1. verb. distributionum, circa med. Nauar. de orat. cap. 18. num. 10. & 11. Deciani consil. 69. nu. 2. vol. 2. Stephan. Durant. de ritibus Eccles. cap. 25. num. 4. Vgolin. de simon. tab. 1. cap. 9. §. 4. num. 2. Monet. de distrib. quotid. part. 1. quæst. 5. num. 35.

3. b. In Ecclesiis tam Cathedralibus, quam Collegiatis.] Ergo extra Ecclesiam Cathedralem, vel Collegiatam hoc decreto locum non habere, decisum testatur Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 473. cum seqg. quem refero d. cap. 21. num. 25.

4. Vnde detrahi non posse aliquam partem fructuum beneficiorum, quæ sunt extra Ecclesiam Cathedralem, vel collegiatam, nisi ipsa beneficia essent incorporata præbendis canonicalibus, resoluti Piafec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 7. verb. de distributionibus. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. distributiones quotidiana. §. 2. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. refol. 288. num. 3. verb. de distributionibus.

5. c. Vel ita tenues, &c.] Vbi autem essent distributiones sufficietes, & tolerabiles, tertiam partem fructuum præbendarum applicandam distributionibus, detrahi non posse resoluti Piafec. d. cap. 3. num. 7. pag. 1. 29. Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verb. distributiones quotidiana. Aloys. Ricc. d. refol. 288. num. 2.

6. d. Veri similitudinem istam quod distributiones quotidiana negligantur,] Veri similitudinem istam pars fructuum præbenda in distributiones quotidiana sit conuertenda, iuxta hoc decretum, considerari debere habita ratione numeri omnium canonicorum tam residentium, quam non residentium, refert decisum Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 471.

7. e. Tertiam partem, &c.] Hanc tertiam partem deducendum esse de fructibus, non secundum taxam antiquam prout est in libris Capitulorum, sed secundum valorem currentem, tenet Nicol. Garc. d. cap. 3. cap. 2. num. 467. & cap. 4. num. 22. Aloys. Ricc. d. refol. 288. num. 3. quos refero d. c. 21. num. 26. Et ita secundum verum valorem, & non secundum taxam præbendarum, idem Nicol. Garc. d. cap. 3. cap. 2. num. 467.

8. f. Hanc tertiam partem deductionem faciendam esse deductis oneribus, ait Aldan. in compendio canon. refol. lib. 3. tit. 4. nu. 10. vbi testatur ita suis resolutio sub die 7. Aprilis 1629. Et sic deductis prius pensionibus, & alijs oneribus legitime impositis, quoniam illa durauerint, sed de novo imposta, non comprehendere istam tertiam partem, tenet idem Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 468. vbi subdit quod de fructibus alteri reseruatis non sit ista detractione donec reseruatorius vixerit. Distributiones enim quotidianas ne deteriores fiant, pensione grauari non posse, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur, refert deci sum Nicol. Garc. de benef. p. 1. c. 5. num. 390.

9. g. Licentiam causa studiorum etiam obtentam à Sede Apostol. non excusare ab amissione istius tertiae partis Barbos. Collect. in Concil. Trid.

detracte, sicut non excusat ab amissione ceterarum distributionum quotidianarum, refert decisum Gonzal. ad reg. 8. Canc. §. 7. proam. num. 179.

^{9.} h. Tam Dignitatum, quam Canonicatum, &c.] Detra henda igitur est huiusmodi tercia pars ex omnibus Di gnitatibus, quamvis de iurepatronatus sint, nisi repugnet fundatio, cui per hoc decretum non est derogatum, ita Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 492. & seq.

^{10.} Non comprehendit tamen dignitates, qua esti locum habeant in choro, nullas tamen habeant distributiones quotidianas, nec sufficientes præbendas, vel fructus tenues, qua reueneri possunt cum Canonicibus vbi est co suetudo absque alia dispensatione, per cap. licet, de con fuit. in 6. resoluti Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 483, quem refero d. cap. 21. num. 25.

^{11.} Hanc deductionem tertie partis faciendam esse ex illis Dignitatibus, quarum fructus sunt illius Ecclesie, in cuius choro haec dignitates sedem habent, secus vero si nullos fructus perciperent ex illis Ecclesie, sed haberent proprios, & distinctos à mensa capitulari, resoluti Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 465. Et adiutus Stephan. VVeyns d. const. i. num. 8. in hanc tertiam partem applicandos non esse fructus simplicium beneficiorum, praesertim quæ extra Ecclesias sunt, in quibus distributiones, nisi forte perpetuo vita, sint Canonicibus earundem Ecclesiis.

^{12.} Episcopum, quando usus est remedio de quo in hoc decreto in detrahenda tercia parte ex Dignitatibus, non posse vi remedio alterius, cap. 3. sess. 22. in detrahenda ex illis alia tercia parte, dicit decisum Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 472.

^{13.} Hanc detractionem, & huius decreti dispositionem lo cum habere contra omnes Capellanos, & Dignitates obtinentes, attestatur resolutum Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 473.

^{14.} i. Separari debere, & in distributiones, &c.] Distributiones quotidianas singulis horis canonicas, & Missis conuentuali assignari debere resoluant gloss. verb. ordinationem, in cap. unica, de clericis. non resid. in 6. & verb. Canonicas, in Clem. 1. de celebr. Miss. Nicol. Garc. d. p. 3. c. 2. num. 487. Monet. de distrib. quotid. part. 2. quæst. 3. à princip.

^{15.} Distributiones quotidianas, quæ accepte fuerunt in tertia parte fructuum dignitatum aliquius Ecclesie, assignari debere non dubius horis tantum canonicas, sed etiam reliquis omnibus alijs, quibus qui non interfuerit, distributionem amittit, referunt decisum Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 489. Monet. d. quæst. 3. num. 1. vbi subdit quod in Ecclesiis, in quibus distributiones non sunt tenues, sed pinguis, licet sit aliqua hora, quæ nullas distributiones habent, aut tenues, debent ei ratiocinabiles assignari, detrahendo aliquam partem fructuum à præbendis, non autem ab alijs distributionibus, quæ singulis ceteris ho ris iam sunt assignatae.

^{16.} Canonicum legitimè absentem non teneri de suo sol uere pro Missis conuentualibus, ad quas tenetur absens, sed computandum cum illa parte præbenda, seu distributionum (si distributiones omnes sint loco præbenda, quæ relinquuntur à legitimè absentibus in Cathedralibus, seu Collegatis, quia omnis canendi huiusmodi Missas est penes Capitulum, resoluti Aldan. d. tit. 4. num. 15. vbi testatur sic fuisse decisum 28. Angusti: 611.

^{17.} j. Quæ inter dignitates obtinentes, & ceteros diuinis interessantes, &c.] Portionem distributionum Canonicas, aliisque clericis Cathedralis, seu Collegiate contingentem, qui non inter sunt, interestibus accretiore probant L. 3.

probant gloss. verb pars dimidia, in Clem. 2. de estate, & qual. & gloss. verb. suspensos, in Clem. 2. de vita, & honeste clericis. Na- uar. in man. c. 25. num. 12. 3. & de orat. cap. 7. num. 34. & mis. cel. 59. de orat. num. 9. Azor. iustit. moral. parr. lib. 7. & 7. 9. 8. & 9. Monet. de distrib. quotid. part. 3. que. 6. num. 16. Roi. in Ori- len. Canonicius 10. Iuny 1619. coram bonis mem. Remboldo, vbi fuit dictum per hoc decretum non adimi interestentibus distributiones creatas ex anniversarijs, & alijs communibus ministerijs.

18. Hoc decreto agi de canoniciis, & portionibus, & fieri de necessitate hanc detractio[n]e quando sunt nullae distributiones, & ita tenues, qua distribuuntur interestentibus tantum; sed in cap. 3. se[ct] 22. deduci hanc tertiam partem ex dignitatibus etiam non ex necessitate, sed in odium non residentium, & partem absentium non presentibus, sed alicui p[ro] loco esse applicandam, refert de- cimus Nicol. Garc. d. c. 2. nu. 46. Catera qua circa intel- lectum vnius, & alterius decreti adduci possunt, inue-

nies ins[er]ta dict. se[ct] 22. cap. 3.

^a Proportionabiliter.] Hoc est, ut is, cui plus detractum est ex grossis sui beneficij, aliquid amplius accipiat in distributionibus quotidianis secundum modum & proportionem eius, quod amplius ipsi detractum fuit, ut per Stephan. VVeyms dict. confit. 11. num. 12. veritatis, ubi in princip. illius numeri refert sacram Congreg. censu[m] plus dandum esse ex quotidianis istis distributionibus ei, cui plus est ablatum ex dignitate, vel praebenda pinguore, adeo ut nihil sit dandum illi, cui nihil fuit ablatum.

^b Ab Episcopo etiam tanquam sedis Apost. delegato, &c.] Disputat Stephan. VVeyms dict. confit. 11. num. 10. cum se[ct] pag. 59. an sic per Episcopos facienda sit ista tercia pars fructuum distributionis, ut illorum participatione, hoc est, in distributionibus quotidianis omnes debeat esse pares, & aequaliter participare? vide apud eum,

Vbi unus Rector non sufficit populo, adiungat sibi Sacerdotes competentes; datur modulus erigendi nouas parochias etiam in iuitis Rectoribus, & prefettis. In nouis paro- chijs danda portio ex fructibus quomodolibet pertinentibus ad Matricem Ecclesiam, qua portione non sufficiente, compellendus populus dare necessaria.

C A P V T IV.

- 1 Episcopus cogere potest Rectores, si illi non sufficiant, adiungere alios clericos ad administrationem Sacramentorum.
- 2 & ad hoc non debet expectari quod Parochiani decedant sine Sacramentis.
- 3 Coadiutoriam erigere non potest Episcopus in vim huius decreti.
- 4 Coadiutores ministri adhibendi quando solus curatus eodem tempore pluribus infirmis prouidere non potest.
- 5 Episcopus non potest dismembrare partem cura- tuius Ecclesiae, & applicare alteri.
- 6 Parochianis qui ob locorum distantiam patiuntur incommoda in percipiendis Sacramentis quomodo succurrentum.
- 7 Episcopi constitutere possunt nouas parochias vbi pa- rochiani ob locorum distantiam, siue difficultatem sine magno incommodo ad Sacraenta percipi- enda accedere non possunt.
- 8 Episcopi arbitrio relinquunt quantum una Eccle- sia ab altera distare valeat, ut parochiani Sacra- menta commodè inde sumere valeant.
- 9 Decretum hoc procedit quamvis Ecclesiae subiecte essent Regularibus.
- 10 Oratorium si adesset in loco minimè incommode non est facienda separatio parochia ob numerositatem populi.
- 11 Episcopo non licet in Ecclesia sub parochia instituta fontem baptismalem constituere.
- 12 Episcopus in iuitis Rectoribus, sed tamen sine illorum praeditio potest parochiam diuidere ob numero- sitatem populi.
- 13 Ecclesia matrix, seu parochialis non acquirit ius- patronatus in Ecclesia fundata intra suos li- mites.
- 14 D[icitur] debet assignari tempore foundationis, & non post ac acquirendum iuspatronatus.
- 15 Parochiani tenentur prouidere Rectori de viatu vbi de necessitate est edificanda Ecclesia propter numerositatem populi, si non sit unde possit do- tari.
- 16 Decime ad Ecclesiam matricem pertinentes non transeunt ipso iure in Ecclesiam parochialem no- niter erectam.

Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, in omnibus Ecclesijs parochialibus, vel baptis malibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector non possit sufficere Ecclesiastis- cis Sacramentis ministrandis, & cultui diuino peragendo, ^a cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot Sacerdotes ad hoc munus adiungere, quot sufficiant ad Sacraenta exhibenda, & cultum diuinum celebrandum. ^a In iis vero, in quibus ^b ob locorum distantiam, siue difficultatem paro- chiani sine magno incommodo ad percipienda Sacraenta, & diuina officia audienda accedere non possunt, nouas parochias, ^c etiam in iuitis Rectoribus iuxta formam constitutionis Alexandri IIII, qua in- cipit, ^d Audientiam, & constitutere possint. ^e Illis autem sacerdotibus, qui de novo erunt Ecclesijs noui- ter erectis præficiendi, competens assignetur portio arbitrio Episcopi ex fructibus ad Ecclesiam matricem quomodocumque pertinentibus, & si necessesuerit, compellere possit populum ea subministrare, qua sufficiant ad vitam dictorum Sacerdotum sustentandam, quacumque reservatione generali, vel speci- alii, vel affectione, super dictis Ecclesijs, non obstantibus. Neque huiusmodi ordinationes, & erectiones possint tolli, nec impediri, ex quibuscumque prouisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusuis alijs derogationibus, vel suspensionibus.

Vide

^a Cap. & temporiis
26. q. 1. & c.
fin. de Eccl.
ad fin.

^b Cap. ad
audientiam
de Eccl.
ad fin. in de-
cret. lib. 3.
nu. 48.

1. Ide nouissime Stephan. VVeyms ad constituciones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trident. nonnatas, confit. 19. pag. 218. vbi innouari dicit cap. ad audienciam de Eccles. edific. per text. in presenti, & vnum ac alterum multipliciter declarat, & praecepit a n. 13. Episcopum cogere posse Rectores adiungere alios clericos ad administrationem Sacramentorum, & divina officia, si vnu Rector non sufficiat, censuit Rota in Tyrasponen, congru. tertii 6. Junij 1594. coram Giptio, cuius meminuit Nicol. Garc. de benef. part. 12. cap. 3. num. 10.
2. Non debet expectari quod parochiani decadant sine Sacramentis, vt Episcopi cogant Rectores sibi adjungere alios Sacerdotes in Ecclesijs parochialibus, in quibus populus ita numerosus est, vt vnu Rector non sufficiat, resert decimum Nicol. Garc. dicta cap. 3. num. 9.
3. Episcopum in vim huius decreti non posse erigere coadiutoriam, sed vtique cogere Rectorem ad adjungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficient Ecclesijs in Sacramentis ministrandis afferit resolutum Armendar. in addit. ad recop. legum Navarr. lib. 1. iii. 18. l. 7. de Episcopis num. 43.
4. Quando solus Curatus eodem tempore pluribus infirmi prouideri non potest, non dari justam causam diuidendi parochiam, sed adhibendi iuustros coadiutores, censuit Rota in Aquilana nullitat. erectionis 10. Maij 1613. coram P.D. meo Frouano, apud Farin. decif. 484. n. 5. p. 1. recent. Episcopum non posse dismembrare partem curae antimarum ab Ecclesia parochiali subiecta Religioni Hiespolymitanæ, & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci, sub praetextu quod populus est numerosus, resolut Alandan. in compend. canon. resol. lib. 1. iii. 8. num. 18. vbi testatur sic fusile decimum in Ostuni. 12. July 1631.
5. Parochianis parochia, qua circa ciuitatem sita est, qui extra ciuitatem habitant, & ob locorum distantiam, seu difficultatem patiuntur incommoda in percipiendi Sacramentis, & diuinis officijs, succurrentum esse remedium huius decreti, & cap. ad audienciam de Eccles. adifican. resert decimum Aldan. citato loco, vt feliciter erigatur noua capella extra ciuitatem, quia non sit Ecclesia de per se, sed in proprietate Ecclesie, in qua ponatur Sacerdos amouibilis approbarus ab Ordinario, qui administret Sacramenta illis, qui sunt extra ciuitatem, quibus non potest in nocte, quia porta ciuitatis clauduntur, & hinc testatur resolutum sub die 12. Augusti 1628. non licuisse Episcopo Laudensi dismembrare parochia sita extra muros ciuitatis partem parochianorum habitantium in ciuitate, sub praetextu quod ad illos non detur aditus de nocte, sed esse construendam capellam per Abbatem parochum intra ciuitatem.
6. In iis vero in quibus ob locorum distantiam, &c. J Vide Mando. in praxi signar. sui. erectiones, Lambertin. de iure patr. part. 1. q. 43. art. 1. 5. Paul. de Citadin. cod. tract. part. 3. causa 2. acquirendi num. 90. Paul. Fusc. de Visit. lib. 2. c. 2. num. 22. Rebuilt. de decim. quest. 6. num. 21. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. parochia § 6. Piasec. in simili praxi p. 1. cap. 5. num. 1. Matth. Soar. in praxi. & ordine visitandi cap. 4. num. 1. Petr. Henr. conf. 80. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 1. cap. 2. num. 68. Ioan. Bapt. Costa de remed. subsid. remed. 75. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decif. 554. in 1. edit. alias resol. 476. in 2. edit. Rota d. decif. 484. p. 1. recent. metipsum de officio, & pates. Episcopi part. 3. alleg. 68. & in meo formul. Episcop. form. 55. Valenzuel conf. 45. num. 5. cum segg. Stephan. VVeyms d. confit. 19. num. 13. cum segg. pag. 226. vbi cum Lapo alleg. 67. assertit sufficientem causam extruenda noua Parochie esse si aliqua pars veteris Parochie sit in suburbano extra portas urbis, que soleat de nocte firmiter claudi, & non nisi cum magna difficultate aperiatur, quasi talis difficultas reputatur debeat pro aliquo impossibilitate. Et similiter si Parochiani rurum comorantes cogant venire ad suam Parochiam in urbe sitam, quia cum id decenter facere non possunt cum mulieribus, & familia communiter induit rustic habitu, prafertim diebus solemniioribus, se commiscendo honestioribus ac diuioribus, idoneam dant causam erigendi nouam Parochiam, ne ob dispartitatem conditio- nis, fortunæ, & morum, risu, vel ludibrio habeantur, &

sic retrahantur ab audiendis diuinis Officijs, Rota apud Tambur. post tom. 3. de iure Abbatum decif. 32. num. 3. cum segg. vbi aduerit quod quamvis inter causas edificandi nouas Ecclesijs recensetur etiam incrementum populi, cap. praeceps 16. q. 1. tamen Concilium Trident. desiderauit maiorem necessitatem, sive distantiam loci, & difficultatem Parochianorum accedendi ad percipiendam Sacra menta.

Episcopi arbitrio relinqu quantum una Ecclesia ab 8. altera distare valeat, vt parochiani Sacra menta com mode inde sumere valeant, resolunt Rebus. in praxi be nefic. part. 1. tit. de eret. in curat. & paroch. nu. 9. Menoch. de cura 497 per tot. Aloys. Ricc. d. resol. 476. num. 5. vbi etiam aduerit à decreto erectionis facto per Episcopum etiam tanguam Sedis Apost. delegatum licere quidem appellare, sed solum ad Sanctissimum.

Procedere dispositionem huius cap. etiam si Ecclesiæ 9. subiecta essent Regularibus, attestatur decimum Franc. Leo d. cap. 2. num. 69. quem resero d. alleg. 68. num. 6.

Limitari tamen, nisi in loco minime difficult, nec in commode, Oratorium adesseret, vel Ecclesia cum fonte baptisma, & ceteris ad parochiam necessariis, ibique proponeret in sui adiutorem Sacerdotem, qui ibidem residet, & Sacra menta posset administrare, quia tunc non posset fieri separatio, ex Menoch. conf. 77. num. 9. & Ioan. Bapt. Costa d. named. 76. resolunt Aloys. Ricc. d. resol. 476. num. 6. Trullench. in exposit. Decalogi lib. 3. cap. 3. dñs. 8. num. 7. Ego ipse d. alleg. 68. num. 7. Rota apud Tambur. citato loco d. decif. 32. num. 6. vbi aduerit quod quando Ecclesia non est capax totius populi, satis prouideri potest per erectionem noua capellar. quia sit in proprietate Parochialis antiquæ, & decif. 33. per tot.

Episcopo non licere in Ecclesia sub parochia instituta, & à Parochiali duodecim distante milianibus, fontem baptismalem constituere, prohibente e. plures 16. quest. 1. etiam si ad hoc cohonestandum id peterent rationes, e. ad audienciam il. 1. de Eccles. adificand. resoluit Al dan. d. tu. 8. num. 20. attestans sic tuile decimum sub die 17. Augusti 1626.

¶ Ob locorum distantiam, sine difficultatem.] Habet enim distantia locorum, & difficultas invenient in se evidenter animarum periculum ne contingat infantes mori sine Baptismo, infirmos sine Sacramentis, aut bene valentes saepe esse sine sacrificio Missa diebus dominicis, & festi viis, vt proinde talibus periculis omnino sit occurentium, ac salvi animarum prouidendum per nonarum Ecclesiuarum extunctiones. Ita Stephan. VVeyms d. confit. 19. num. 13.

¶ Etiam iniuris Rectoribus.] Dummodo tamen sine pra iudicio nimis permissum possidentium fiat, vt per Piasec. in praxi Episcop. p. 1. c. 5. num. 1. Si cura penes Vicarium, aut Rectorem non sit, sed tantum exercitum, quia non percipit fructus Parochialis, sed tantum suam congruam, de manu scilicet Capituli, tunc ad ipsum Capitulum spectabit defensio, & non ad Vicarium, Abb. incap ex irpande § quia vero in repet. nu. 15. post prime de proben. Rota apud Tambur. d. decif. 32. num. 10.

Episcopum posse sine maioris partis parochianorum consenserit ad separationem agere, tenet Aloys. Ricc. d. resol. 476. num. 6. quem resero d. alleg. 68. num. 4.

Ecclesiæ matrem, seu parochiale non acquire re inspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites, nisi de suo aliquid contulerit, resert decimum Nicol. Garc. de benef. p. 5. c. 9. num. 57.

Ad acquisitionem usurpatronatus dorem debere as signari tempore foundationis, & non post, nisi quando ex necessitate populi confringatur Ecclesia, resert decimum idem Nicol. Garc. d. c. 9. num. 58.

¶ Constituere possint.] Prisquam Episcopi diocesani assensum suum prebeat ad erectionem noue Parochie, aduerit Stephan. VVeyms d. confit. 19. num. 14. cum segg. quoniam dispicere debent. Primum, an causa subiecta idonea, & sufficiens eur erigi expedit nouam Ecclesiam, non secus quam inquire debet in causa prisquam res Ecclesiastica alienetur. Secundum, curare debet prouideri de necessariis, puta luminaribus, custodia

stodia, stipendio custodum, & similibus: qua in parte hoc commodi habebit, quod ad ista tacite obligatus sit is, qui extrixit, vel extruere coepit, cap. cum sicut de conser. Eccles. Tertium, quod Episcopus citare, & audire debet antiqua Ecclesia Rectorem, & patronum, si forte causam habeant iustam contradicendi propter regulam iuris que non patitur cuiquam auferri quod suum est, sine suo facto, vel consensu, e. quod nostrum, de reg. iuris lib. 6. Quartum, ut Diocesanus preuidere debet utriusque Rectori, tam veteris, quam nouae Parochia de competente sustentatione, dummodo Rector Ecclesiae matricis possit commode in sua sustentari, qui tamen si redditibus abundauerit, potent ex illis aliquid detrahi, quod Rectori nouae Parochiae adjiciatur, siue ex decimis, siue ex alijs corporibus reddituum, cui alioquin prouidendum erit aliunde, vel per eum, qui nouum opus fieri desiderat, vel per subditos, in quorum usum & commoditate-

tem noua Ecclesia destinatur. Haec tenus Steph. VVeyms, & Illius autem Sacerdotibus, &c.] Vbi de necessitate est 15. adificanda Ecclesia propter periculum animarum ex abundantia populi, & non est unde possit dorari, teneri parochianos prouidet Rectori de vicetu resoluunt Lambertini, de iure patron. lib. 1. p. 1. quas. 5. art. 18. in fine, vers. aduertendum, & lib. 3. quas. 7. art. 2. num. 7. vers. & si ipsi beneficiati Bellet, disquisit. cleric. part. 1. tit. de clericis debitore §. 14.

Decimas ad Ecclesiam matricem pertinentes non transire ipso iure in Ecclesiam parochiale non iterum rectam iuxta formam constit. Alexandri III. que incep. Ad audiendum, sed remanere penes matricem, & Episcopum posse arbitrio suo siue de decimis, siue de alijs fructibus prouidere, tenet Aldan, d. iii. 8. num. 25. afferens ita fuisse decisum in Mediolanen, de Carlatio II. Martij 1617. 16.

Propter Ecclesiarum paupertatem, & in casibus à iure permisissis faciat Episcopus uniones perpetuas quaruncunque Ecclesiarum parochialium, & aliorum beneficiorum, etiam non Curatorum cum Curatis.

C A P V T V.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Capitulum Sede vacante quando possit vniire.
- 3 Archiepiscopus vniire potest beneficia sua diaecesis.
- 4 Legatus a latere vniire potest beneficia prouincie sua legationis absque Episcopi praeiudicio.
- 5 Abbates, seu Prelati inferiores non possunt vniire nisi hoc habeant ex priuilegio, seu legitima prescriptione.
- 6 Vicarius generalis non potest beneficia vniire sine speciali mandato.
- 7 Causa iusta, veluti necessitas, aut utilitas Ecclesiae requiritur in vniione facienda.

^a Cap. sicut vniire, de ex-
c. 1. pral.
Concil. Lat.
sub Leo X.
fess. 9. de re-
form. curia
& infra fess.
24. c. 13.
Vide fess. 14.
^b Cap. vno.
in fin. 10.
q. 3. cap. &
temporis.
cum seq. 16.
quas. 1.

V Etiam Ecclesiarum status, vbi sacra Deo officia ministrantur, ex dignitate conferuetur, & possint Episcopi, etiam tamquam Apostolicae Sedis delegati, & iuxta formam iuris, sine tamen praeiudicio obtainientium, & facere ^a uniones perpetuas quaruncunque Ecclesiarum parochialium & baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, & vel non curatorum, cum curatis, propter earum paupertatem, & in ceteris casibus à iure permisissis, etiam si dicta Ecclesia, vel beneficia essent generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercumque effecta. ^b Quia uniones etiam non possint reuocari, nec quoquomodo infringi vigore cuiuscumque prouisionis, etiam ex causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis.

1. **V** Ide Caccialup. in tract. de unionibus art. 5. causa 3. Mafos. in reg. 1. 2. de unionibus quas. 5. num. 3. ad fin Rebuff. in praxi benefic. tit. de unionibus à num. 30. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glof. 2. num. 20. Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verb. vno. Franc. Leo. in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 16. & num. 22. Rot. decif. 133. num. 20. part. 2. diuers. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decif. 492. in 1. edit. alias resol. 382. in 2. edit. & in decif. curia Archiep. Neapol. decif. 198. part. 4. Azor. inst. moral. part. 2. lib. 6. cap. 28. Nicol. Garc. de benefic. p. 12. f. 2. Vgolin. de officio Episcop. 52. Stephan. Graecian. difecep. forens. cap. 258. Sanch. in praescepta Decalogi lib. 7. cap. 29. num. 145. cum seqq. metipsum de officio, & potest. Episcop. p. 5. alleg. 66.
2. **a** Possint Episcopi, &c.] Idem possit Capitulum Sede vacante, dummodo per eam unionem iurisdictioni Episcopali nihil detrahatur, resoluunt Perusini, de unionibus, e. 5. num. 26. Rebuff. in praxi benefic. tit. de unionibus benefic. num. 36. Hoiced. de incompatibili. benefic. part. 2. cap. 3. num. 7. vers. similiter Capitulum. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. vno §. 11. & par. 2. verb. Capitulum §. 4. & verb. vno §. 7. Azor.

dict. part. 2. lib. 6. cap. 2. 8. 9. 9. Raguc. de voce Canon. quas. 16. Quarant. in summ. Bullarij. verb. Capitulum Sede vacante, quas. 9. vers. que concilio. Nicol. Garc. d. cap. 1. num. 67. & 68. Sanch. d. c. 29. num. 155. Ego ipse d. alleg. 66. num. 5. Archiepiscopum vniire posse beneficia sua diaecesis, non autem Suffraganorum, resoluunt Rebuff. d. iii. de unionibus num. 29. & 30. Hoiced. d. c. 3. num. 7. Azor. d. cap. 28. quas. 7. Sanch. d. cap. 29. num. 155.

Legatum à latere vniire posse beneficia prouincia sue legationis absque Episcopi praeiudicio, tradunt Rebuff. d. tit. de unionibus à num. 24. Hoiced. d. cap. 3. num. 7. vers. ultius Legatus. Azor. d. cap. 28. quas. 8. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 65. Aloyf. Ricc. in d. praxi decif. 492. in 1. edit. alias resol. 383. num. 2. in 2. edit. & d. decif. 298. num. 2. p. 4. Sanch. d. c. 29. num. 158. subdicens legatum, qui non est de latere, non posse vniire. Ego ipse a. alleg. 66. num. 4.

Abbes, atque alios Praefatos Episcopo inferiores 5. non posse vniire, nisi hoc vniendi ius ex priuilegio aliquo Pontificio seu legitima prescriptione acquirint, tenent Rebuff. dict. tit. de unionibus num. 32. & 33. Sbroz de

- do vicario Episcopilib. 2. q. 115. num. 12. Azor. d. c. 28. q. 10. Nicol. Garc. d. c. 10. à num. 71. Aloys. Ricc. d. resolut 383. num. 3. & d. decis. 198. num. 4. p. 4. Sanch. d. c. 29. num. 159. vbi num. 160. fecus dicit si ita plene subiectas sibi Ecclesiæ habeant, & iurisdictione quasi Episcopali in eis fungantur. Ego ipse d. alleg. 66. num. 6.
6. Vicarium generalem Episcopi non posse beneficium vnire sine speciali mandato, etiam si sibi data fuerit facultas conferendi cum clauilita generali, resoluunt Rebuff. d. tit. de unionibus num. 37. & in tit. forma vicariatus num. 102. Azor. d. c. 28. q. 10. Nicol. Garc. d. c. 2. num. 69. Narbona de appellat. a vicario ad Episcopum p. 1. num. 223. Aloys. Ricc. d. resol. 383. ante num. 1. & d. decis. 198. num. 5. p. 4. Stephan. Gratian. d. c. 278. num. 35. Sanch. d. cap. 29. num. 153. Ego ipse d. alleg. 66. num. 7.
7. *In iuxta formam iuris, &c.* Quo attento ad hanc vniōrem per Episcopos alios Prelatos antedictos facientem requiri iustam caufam, veluti necessitatē, aut vtilitatem Ecclesiæ, assurunt Rebuff. d. tit. de unionibus num. 39. Hoied. d. cap. 3. num. 8. Azor. d. c. 26. q. 13. Sanch. d. c. 29. num. 161.
8. Deinde citari debere omnes illos, quorum interest, probat Clem. 1. §. ad hoc, de statu Monach. non tamne neccariò vocandam plebem, dicunt Hoied. d. cap. 3. num. 9. Sanchez d. cap. 29. num. 163.
9. Demum accedere debere consensum Capituli Ecclesiæ cathedralis si vno per Episcopum facienda sit, exp̄sē decidit Clem. 2. de reb. Eccles. non alien. Azor. d. d. cap. 28. q. 12. Aloys. Ricc. d. decis. 198. num. 17. p. 4. Sanch. d. cap. 29. num. 165. vbi subdit quod si Canonici contentire nolint, & iusta causa vniōnis facienda subflet, posse fūt compelli, & num. 165. quod sufficit si huiusmodi consensus postea accedit, & num. 166. disputat, an in hac vniōne a Legato de latere facienda exigatur consensu Capituli, & num. 167. quod Episcopus non potest vnire Ecclesiæ subiectam Abbatii, aut alij inferiori Prelato abfque illius consenſu, & num. 168. quod si Ecclesia sit iurispatronatus, exigetur consensus patroni ut Episcopus eam vnire possit, & num. 183. resolut etiam attento hoc decreto integrum non esse Episcopis etiam tamquam Sedis Apost. delegatis beneficia vnire abfque sui Capituli consensu, de quo etiam Nicol. Garc. d. c. 2. num.
158. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis. 487. in 1. edit. alias resol. 378. in 2. edit. & d. decis. 193. num. 15. cum segg. p. 4. Contra Nauarr. conf. 10. de officio & porest. iudic. de leg. in nouis, & Sayr. in floribus decision. sub ead. m. decis. 10. existimantes Episcopum tanquam Sedis Apostolice de legitatum fine consensu Capituli beneficia vnire posse.
7. *Facere vniōnes perpetuas.* Non autem ad tempus, seu ad vitam, resoluunt Zerol. d. p. 1. verb. vno. §. 7. Azor. d. cap. 28. q. 17. Nicol. Garc. d. c. 2. num. 84. Sanch. d. cap. 29. num. 152. Ego ipse d. alleg. 66. num. 8.
8. *Vel non curatorum cum curatis.* Ergo plura beneficia simplicia non posse per Episcopum vniiri, resoluunt Aloys. Ricc. in d. praxi rerum fori eccles. decis. 720. in 1. edit. alias resol. 610. in 2. edit.
9. *Reservata, aut qualitercumque affecta, &c.*] Episcopum posse vniire beneficia etiam deuoluta, & reservata Sedi Apost. dummodo ex huiusmodi vniōne praedictum nō fiat expectanti auctoritate Apost. beneficia illa, resoluunt Nauar. conf. 64. de probab. in antiqu. alijs conf. 12. de rebus Eccles. non alien. in nouis, Rebuff. d. tit. de unionib. num. 31. Gambat. de auctor. Legati in vniendo nu. 65. Hoied. d. c. 3. n. 7. Sayr. in floribus decis. sub tit. de probab. decis. 67. Zerol. in prax. Episcop. p. 2. verb. vno. §. 8. post Abb. Anchar. Mari. Socin. & alios Sanch. d. c. 29. num. 150. vbi limitat quando referatio non solam collationem respectu tituli concernebat, sed referuerat Pontifex certam Ecclesiæ sua dispositio- ni, tunc enim ea verba generalia impedirent prout Episcopi dispositio- nē circa id beneficium; deinde limitat, si reservatio beneficij esset perpetua respectu collatio- nis illius a Romano Pont. temper facienda, & nu. 151. re- soluit Episcopum non posse vniire beneficia exempta à sua iurisdictione.
10. Beneficia deuoluta ad Papam ob Episcopi negligē- tiam non conferent illa, post ipsum Episcopum vni- re, resoluunt Mari. Socin. in cap. sicut vniire. à num. 67. de excess. Prelat. Boer. decis. 346. ad fin. Azor. d. cap. 28. q. 15. Butt. Anchar. Abb. & Federic. quos refert, & sequitur Sanchez d. cap. 29. num. 149.
11. Contra Schol. de benef. p. 3. quest. 11. qualit. 14. Rebuff. d. tit. de devol. num. 31. Zerol. d. verb. vno. §. 8. existimantes id sibi non licere, nisi inueniret illa deuoluta propter prædecessoris negligentiam.

Imperitis, sed honestæ vite Refforibus Vicarij pro tempore deputentur cum par- te fructuum assignanda: scandalosè autem viuentes, & vi- uere perseuerantes, priuentur beneficijs suis.

C A P V T VI.

1. *Dottores de materia cap. agentes.*

2. *Procedit in iam promotis.*

3. *Coadiutor deputandus illiteratis dari non potest nisi ab Episcopo.*

4. *Approbatus ad Ordines, seu beneficia potest su- spendi si in visitatione reperiatur ignarus.*

5. *Coadiutores & Vicarij deputati tenentur ad resi- dentiam sicut Rectores ipsi.*

6. *Parochus, cui datus est coadiutor propter insuffi- cientiam, non potest abesse à residentia.*

7. *Episcopi partem fructuum assignare debent coadiu- toribus deputandis imperiti parochialium Reffor- ribus.*

8. *Clerici turpiter, & scandalosè viuentes possunt pri- uari beneficijs si in eoru perseuerauerint nequitia.*

9. *Intelligitur de appellatione suspensiua.*

Qvia illiterati, & imperiti Parochialium Ecclesiæ Rectorum sacris minus apti sunt officijs, & alij propter eorum vita turpitudinem potius destruunt, quam edificant: a Episcopi etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati eisdem illiteratis, & imperitis, & si alias honestæ vite sunt. Coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare, & partemque fructuum eisdem pro sufficienti vietu, assignare, vel aliter prouidere possint, quacumque appellatione, & exemptione remota. b. Eos ve- rō, qui turpiter, & scandalosè viuentes, postquam præmoniti fuerint, coercant, ac castigant, & si adhuc incorrigibiles in sua nequitia perseuerent, eos beneficijs iuxta sacrorum canonum constitutiones, exemptione, & appellatione quacumque remota, priuandi facultatem habeant.

1. **V**ide Salzed, ad Bernard. in præl. cap. 21. litt. G. in yo- uiss. edit. Sbroz de officio Vicary lib. 2. q. 112. Renat. Chopin, lib. 2. monast. litt. 3. num. 7. Camill. Bourel in summa. decis. p. 1. litt. 9. num. 21. Grilenzon. conf. 5. num. 3. Scip. de Rubeis verb. coadiutor. num. 3. Franc. Leo, in thesaur. fori eccle- siaf. p. 2. cap. 2. num. 71. Gonzal. ad regul. 8. Cancellar. gloss. 5. §. 9. num. 29. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Parochia. §. 7. vbi propter identitatem rationem asserti procedere in Parochijs exceptis, Valer. Reginald. in praxi fori panien. libro 30. tract. 3. num. 472. Nicol. Garc. de be- nefic.

a. c. illitera-
tos. 36. dist.
cap. nis cum
pridem. de
renunc. c. 1.
93. dist. cap.
cti ex eo de
elect. in 6.
Conc. Tolet.
8 can. 8.

b. c. quia fra-
ter 7. q. 1.
c. inueniuntur
16. q. 1. c. fe-
licitis de pen-
it. in 6. clmul-
torum. de
poenit.

- neſte. p. 4. cap. 5. à num. 7. Aloys. Ricc. in praxi verum fori ecclſiaſt. decif. 574. in 1. edit. alias refolut. 494. in 2. edit. Campan. in diuersi. iuris Canonice. rubr. 5. cap. 5. Nouar. in singul. Canonie. conclus. 56. & 57. latē Rota decif. 23. apud Farinac. p. 1. in poſthum. Ioan. Sanc. in ſelect. diſp. 50. à num. 3. metuſum de offiſo Epifcopi. Epifcopi p. 3. allegat. 63. num. 6. cum ſeqq. & de Parochio p. 2. cap. 23. à num. 8.
2. Procedere in iam promotis, alioquin nondum promotoſ prætextu idonei Vicarij admitterendos non eſe, tradunt Maiol. de irregular. lib. 1. cap. 32. num. 13. Salzed. d. cap. 21. litt. G. in princip.
3. Coadiutorum deputandum illiteratis dari non poſſe niſi ab Epifcopo, nec illius dationem cencii comprehenſam in generali commiſſione vicariatus, refolunt Sbroz d. queſt. 212. num. 2. Aloys. Ricc. d. refol. 494. num. 10. Narbona de appellat. à vicario ad Epifcopum p. 1. num. 210. Nouar. d. conclus. 56. numer. 3. Ego ipſe dicit. alleg. 63. numer. 7.
4. Approbatum ad Ordines, ſeu beneficia ab Epifcopo competenti poſſe ab inferiore ſuspendi ob imperitiam, ſi ille in viſitatione repertus fit ignarus. tradit Sel. in ſelectis Canon. cap. 11. num. 18. attēftans ſic fuſſe deciſum sub die 9. Novembriſ 1619.
5. Epifcopi etiam. &c.] Quibus ex munere incubbit explorare peritiam Rectorum curam animarum exercentium, quæ preter honestatem morum in iphis requirunt ſufficiens ad recte obeundum tantum minus, quod iura vocant artem artuum, cap. cum ſit de reato & qualit. Ita Rota d. decif. 23. num. 2. in prime, apud Farinac. p. 1. in poſthum. Et ſic decretum Concilij in praefento non permifionem continent, ſed præceptum ſub mortali obligans, vt per Ioann. Sancium ſelect. diſp. 50. num. 7. vbi à num. 11. probat poſſe Epifcopum ad examen vocare Parochos, vt ei per experientiam innoſeat an illorum ſcientia fit extenuata, & boni mores mutati, nam quamvis à principio collationis Parochialis beneficij ſcientia Parochorum fuerit nota, decurſu temporis diminuit potest.
6. Et imperit.] Imperiti ad hunc effectum dicuntur illi, qui inhabiles ſunt ad exploranda ea, qua incubunt muneris ac oneri beneficij, quod habent, & ſecundum dignitatem, ſtatum, & officium ad quod aſſumuntur: ex adductis per Aloys. Ricc. in praxi p. 4. refol. 547.
7. Si alia honesta viuunt. Hanc vitę honestatem tantum fecit Concilium Trid. in praefento, vt illiteratos, & imperitos non amouendos, ſed eis coadiutores dādos, aut pro tempore Vicarios deputandos conſtituerit, vt aduerit Rota d. decif. 23. num. 3. in fine.
8. Coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare. &c.] Quos quidem quemadmodum Rectorum ipſos teneri ad residentiam, deciſum referunt Galet. in margarita ca-
- ſuum conſient. verb. reſidentia 1. Aloys. Ricc. d. refol. 494. nu. 14. Ego ipſe d. alleg. 63. num. 9.
9. Et parochum, cui datus eſt coadiutor propter insufficienſiam, non poſſe abſeſſe a reſidentia, pariter deciſum refertur Quarant. in ſum. Bullarij verb. reſidentia, verſ. praeter ſummiſas. Gonzalez d. §. 9. num. 30. Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 8. Piaſec. in praxi Epifcop. p. 2. cap. 3. num. 27. Vgo. lin. de offiſo Epifcopi cap. 15. §. 3. ad fin. Ego ipſe d. alleg. 63. num. 8.
10. Partimque fructum. &c.] Vide Gambar. de offiſo Lega. 7. ti lib. 5. tit. de coadiutor. num. 11. Gonſal. d. §. 9. num. 33. Aloys. Ricc. d. refol. 494. num. 11. Azor. inſtit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 2. q. 9. & lib. 8. cap. 6. q. 1. refoluit auſtoritate Epifcopi huiusmodi coadiutorum certam reddituum portionem assignandam eſte, reſero Ego ipſe d. alleg. 63. num. 13. vbi num. 14. trado quid faciendum li redditus Ecclesiæ coadiutori, & coadiuto non ſufficient. Refert Ioann. Sanc. d. diſp. 50. num. 7. decretum Concilij in praefento non ſolum permifſionem contineat, ex eo videlicet, quod diſcat poſſe Epifcopum deputare coadiutores illiteratis Parochis, ſed præceptum ſub mortali obligans; & nu. 16. tener quod illiteratus Parochus, cui deputatur coadiutor ſic ab Epifcopo denunciatus per ſententiam, incaſpa non propter ea redditus ad omnia Parochi munia, ſed tantum ad illa, que ad ſui exercitationem, ſcientiam, & litterarum prærequirit, vt ad audiendas Confefſiones: vnde ad matrimonio aſſiſtendum inhabilis non redditus, Thom. Sanchez de matrim. lib. 3. diſputat. 21. numer. 11. & 12. Basil. Pont. in ſimiſ traſt. lib. 5. cap. 17. num. 13.
11. Eos verò, qui turpiter & scandalosè viuunt, &c.] Clericos turpiter & scandalosè viuentes propter eorum ſcandalofam vitam, Ecclesiæ deferuire non debere mali exempli cauſa, poſſeque priuari beneficijs, ſi in eorum perſeuerauerint nequitia, ex hoc text. colligit Flamin. Parif. de resignat. benef. lib. 5. queſt. 6. num. 101.
12. Et appellatione quacunque remota.] Suspensiua ſcilicet, ſed non deuolutiva, quam poſſe interponi ad Metropolitanum, non obſtantे quod procedat tanquam Sedis Apoſtolice delegatus, mihi quando procederet contra exemptum vt delegatus, quia tunc eſſet ad Sedem Apoſtol. interponenda, refoluit Nicol. Garc. d. p. 4. cap. 5. an. 1594. coram Penit. censuit deputationem coadiutoris factam ab Ordinario vigore huius decreti non eſte attentata, etiamſi fit executa, poſt appellationem interpoſitam à ſententia eius, qui iudicialiter proceſſit. Aloys. Ricc. in praxi p. 4. refol. 546. Ioann. Sanc. in ſelect. diſp. 50. num. 4. reſero Ego ipſe d. allegatione 63. num. 10. & de Parochio p. 2. cap. 23. num. 10.

Epifcopus curet Ecclesiæ vetuſate, vel aliaſ collapſas restaurari, ſi fieri poſteſt, ex fructibus ad eas pertinentibus, quibus non ſufficientibus contribuant parochiani. Si autem non poſſunt illæ Ecclesiæ vallatenus restaurari, deſtruantur, locusque conuertatur in locum proſanum non ſordidum, & beneficia talium Ecclefiarum transferantur cum oneribus ad matrices Ecclesiæ.

C A P V T VII.

1. Doctores de materia cap. agentes.
2. Vicarij abſque ſpeciali confeſſione non poſſunt restaurari facere Ecclesiæ vetuſate collapſas.
3. Cathedralem Ecclesiæ non poſteſt Epifcopus in aliū locum diaceſis tranſferre ſine auſtoritate Apoſtolica.
4. Epifcopus non poſteſt in Cathedralem tranſferre Capellanos habentes ſeruitium chori in capella prope Cathedralem.
5. Ecclesiæ, ſeu Collegium ſua iura & priuilegia reti-
- net ſi Superioris auſtoritate in aliū locum traſferatur.
6. Ecclesiæ refiende, & inſtaurande deduciſſo priuis neceſſario ad Rectorum ſuſtentationem.
7. Ecclesiæ ex fructibus, & prouentibus ad illas quomodoque pertinentibus reparari debent.
8. Patroni Ecclesiæ ſuuiuſpatronatus collapſas restaurari debent ſi non fuerint ſufficient illarum fructus.
9. Ecclefiarum ad reparationem contribuere tenen-

- 10 Deducit prius necessariis ad eorum sustentationem.
- 11 Cathedralis Ecclesiae reparatio spectat ad Episcopum.
- 12 Pensionem habens super beneficio ecclesiastico pro rata ad illius Ecclesiae reparationem tenetur, nisi, &c.
- 13 Beneficiati si non habeant ab Ecclesia tot redditus, quibus præstare possint talem reparationem, tunc in illorum defectum tenentur parochiani.
- 14 Parochiani non possunt cedere usui Ecclesie, & recedere à parochia ut evitent onera, & eorum præstationem.
- 15 Contributio pro Ecclesiarum reparatione facienda est ad instantiam, & coactionem Episcopi.
- 16 Parochiani possunt cogi ad contribuendum pro Ecclesiarum reparatione per iudicem secularem, si
- 17 Appellatio hoc casu prohibita.
- 18 Nobiles, & alij exempti contribuere tenentur ad Ecclesiarum reparationem.
- 19 Ecclesie, que nimia inopia laborant, & reparari nequeunt, ad matricis, seu viciniores Ecclesias sunt transferendæ.
- 20 Ecclesia quando diruitur, onus missarum ad matrem Ecclesiam transferendum.
- 21 Ecclesiarum translatio quando facienda necessitate id exigente.
- 22 Episcopus potest profanare Ecclesias parochiales.
- 23 Ordinarius non debet sine causa profanare capellas.
- 24 Cemeta, & lapides Ecclesiarum ad usus profanos conuerti non possunt.
- 25 Populus si voluit Ecclesiam que minatur ruinam, restaurare, illa debet penitus dirui.

Cum illud quoque valde curandum sit, ne ea, quæ sacris ministerijs dedicata sunt, temporum iniuria adolescent, & ex hominum memoria excidant, & Episcopi, etiam tanquam Apostolicae Sedis delegati, & transferre possint beneficia simplicia, etiam iurispatronatus, ex Ecclesijs, quæ vetustate, vel alias collapſe sint, & ob eorum inopiam nequeant instaurari, & vocatis ipsi, quorum interest, in matrices, aut alias Ecclesias locorum eorundem, seu vicinorum, arbitrio suo: atque in eisdem Ecclesijs erigant altaria, vel capellas, sub eisdem invocationibus: vel in iam erecta altaria, vel capellas, transferant & cum omnibus emolumenit & oneribus, prioribus Ecclesijs impositis. ¶ Parochiales verò Ecclesias, etiam si iurispatronatus sint, ita collapsas refici, & instaurari procurent, & ex fructibus & prouentibus quibuscumque, ad easdem Ecclesias, quonodocumque pertinentibus, qui si non fuerint sufficietes, omnes patronos, & alios, qui fructus aliquos ex dictis Ecclesijs prouenientes percipiunt, & aut, in illorum defectum parochianos omnibus opportunitis ad praedita cogant: uacuumque appellatione, & exemptione, & contradictione remota. Quod si nimia egestate omnes laborent: ad Matrices, & seu viciniores Ecclesias transferantur, cum facultate tam dictas parochiales, quam alias Ecclesias dirutas, & in profanos usus non sordidos, & erecta tamen ibi cruce, conuertendi.

1. Ide Peruf. de unionib. cap. 4. num. 11. Boér. decis. 345. Mandof. regul. 21. Cancill. quest. 7. & 8. Gig. consil. 117. Paul. Fusc. de visitas. lib. 1. cap. 10. numer. 15. & 16. Cened. ad Decretal. collect. 153. Fr. Emmanuel. quest. regul. tomo 1. quest. 43. art. 13. Bobadil. in sua politica lib. 3. cap. 5. nu. 34. Franc. Leon. in thesauro fori eccl. p. 2. cap. 2. nu. 73. & cap. 16. à num. 15. Aloys. Ricc. in decis. curia Archiepiscopi Neapolit. p. 4. decis. 15. & 293. late Salgado de protectione Regia tom. 1. part. 3. cap. 5. per tot. Gabr. Pereira de manu Regia part. 1. cap. 18. metipsum de officio & potestate Episcopi par. 3. alleg. 6. per tot. & de Parochio part. 1. cap. 13.
2. a Episcopi.] Non autem eorum Vicarij absque speciali concessu, vt per Sbroz de vicario Episcopi lib. 2. q. 117. num. 3. Franc. Leo dict. cap. 16. numer. 16. Aloys. Ricc. in decision. curia Archiepiscop. Neapolit. par. 4. decision. 79. & decision. 310. numer. 1. metipsum dict. par. 3. allegat. 54. num. 81. & sic respondisse sacram Congreg. refert Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure defuntas, & per Concil. Trident. innouatas, constitution. 19. num. 30. in fine pag. 231.

3. b Transferre possint beneficia simplicia, &c.] Episcopum non posse sine Apostol. auctoritate transferre Matrem, id est, Ecclesiam cathedralem in alium locum dicerefis, resolut Menoch. consil. 75. numer. 46. quem referto d. part. 3. allegat. 50. num. 5.

4. Episcopum non posse transferre in Cathedralem Capellano habentes ferutum chorū in capella prope Cathedralē existente ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus 18. vbi retinatur, tradit Sel. in select. Canonie. cap. 11. num. 18. vbi refert sic fuisse decimum in Burgen. 12. Augu-
sti 1628.

- y Vocatis ipsi, quorum interest.] Citandi ergo erunt illi,

de quorum interesse agitur, alias sententia sine illo-
rum citatione lata, nulla erit ita in his terminis resolut
Rota decis. 707. numer. 2. in fine, apud Farinac. part. 1.
in posthum.

¶ Cum omnibus emolumenit, & oneribus, &c.] Ecclesiam, sc. castrum, seu Collegium sua iura, privilegia, & exemptiones retinere si superioris auctoritate in alium locum transferantur, resoluunt Alexand. const. 43. vol. 1. Gail libro 2. observation. 61. numer. 10. Brun. in tract. de reformat. & mut. membr. 3. conclusion. 3. numer. 78. quos refert Erasm. à Cochier de suriūditi. Ordinary in exemptions. part. 3. quest. 21. num. 2.

¶ Parochiales verò Ecclesias, &c.] Cathedralium verò Ecclesiarum reparatio spectat ad Episcopos, Bero. consil. 3. per totum vol. 1. Rota decis. 454. num. 1. apud Farinac. part. 1. in posthum, vbi etiam quod tenentur reparare Ecclesias Cathedrali annexas, & ab illa dependentes: quam Episcoporum contributionem non debere ascendere ad quartam partem redditum Episcopatum, tenet ead. Rota decis. 501. num. 3. ead. part. 1. in posthum.

¶ Refici, & instaurari procurent.] Deducto scilicet prius necessari ad suam sustentationem, ne alias cogantur deferire sine aliamentis, Gutierrez allegat. 10. numer. 7. ad finem, Sarmient. de redditib. part. 1. monitu 82. numer. 3. Salgado dict. cap. 5. numer. 16. Cened. ad Decretal. collect. 153. numer. 1. in med. vbi post Caualcan. part. 2. decision. 22. numer. 23. intelligit hoc deductis necessariis his, qui resident, secus si non residerent, quia tenerentur etiam non deductis omnibus necessariis, cum de Altari viuere non debeat, qui Altari non seruit. Quibus enim aliqui fructus fuerint assignati pro congrua sustentatione, ex illis non tenentur reparare Ecclesiam, cap. ex his. &

iii

- Ibi Butt. numer. 1. versic. non enim, Abb. Anchar. & Card. numer. 2. de Eccles. edificand. cap. ad audientiam el. 1. vbi Ioan. Andr. & Abb. numer. 7. Butt. numer. 9. Boinch. numer. 2. Anchar. numer. 5. eodem siul. Surd. consil. 62. numer. 11. quos, & alios, refert Rota dict. decision. 454. numer. 2.*
- 7.** *Ex fructibus, & prouentibus, &c.] Ecclesiæ ex fructibus, & prouentibus ad illas quomodocumque pertinentibus reparari debere, resolut Azor. institutionum moral. part. 2. libro 9. cap. 2. quist. 7. quem refero dict. part. 2. allegat. 64. à princip. Ex regula quod onus reparatio- nis spectat ad illum, qui percipit fructus, ex cumula- tis per Surdum dict. consil. 62. numer. 1. cum seqg. quem refert Rota d. decis. 454. num. 2.*
- 8.** *O Omnes paronos, &c.] Vide Lambertin. de iurepatron. artic. 2. quistione 7. princip. lib. 3. numer. 5. & 7. Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de clero debitore. §. 14. numer. 10. vbi ait ideo patronos ad huiusmodi restauratio- nem teneri, quia percipiunt emolumenatum a iurepatronatus, quod in presentatione consistit, & habent honorantias primi loci in processionibus, & fessiōibus, & percipiunt alimenta ab ipsa Ecclesia in necessitate.*
- 9.** *Et alios, qui fructus aliquos, &c.] Ad Ecclesiārum reparationem Rectores, & alios in eis beneficia obti- nentes contribuere teneri pro rata redditum, resolunt Rip. repons. 22. num. 3. Flamin. Paris. de resign. be- nefic. lib. 3. queſt. 15. num. 1. Surd. consil. 62. à num. 1. Cened. ad Decretal. collect. 153. num. 1. Aloys. Ricc. in pra- xi aures, resolut. 476. numer. 4. Azor. institutionum moral. part. 2. lib. 9. cap. 3. quistio 10. Valaf. consil. 179. numer. 12. Verum quod Ecclesiæ reparatio spectet ad Rectores, quibus decima solvuntur, nedum usque ad quartam redditum, sed etiam ultra, si quarta non sufficit, censuit Rota decision. 545. à num. 1. apud Farinac. part. 1. in posthum.*
- 10.** *Dummodo prius deducantur necessaria ad eorum sustentationem, vt obseruant Sarmient. & Cened. ci- tatis locis, & ultra eos ac alios suprā relativos idem tradunt Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de clero debitore. §. 15. numer. 1. Paul. Comitol. repons. moral. lib. 1. queſt. 83. con- el. 3. vbi subdit teneri Rectorem ad reparationem si beneficj bona sustentandæ vita supersint, quamvis ad tuendam conditionem, seu statum non sufficient, quia beneficiorum fructus non ad crescendos, aut erigen- dos, seu souenos mundanos titulos, sed ad pauperes alendos, & diuinum cultum instituendum sint concessi, de quo etiam Aloys. Ricc. in decis. curia Archiep. Neapo- lit. p. 4. decis. 293.*
- 11.** *Cathedralis Ecclesiæ reparationem spectare ad Episcopum, tenent citati suprā post num. 7. quibus addo Paul. Finc. de visitat. lib. 1. cap. 10. num. 5. subdens quod si magna egeat reparatione, & fructus sint tenues, quod vix sufficient ad parcum viētum, tenetur supplere Capitulum ipsius Ecclesiæ de fructibus, qui superfluit de tractis necessarijs: si redditus tamen Episcopi, & Canonicorum non sufficient, poterit Episcopus acceden- tibus Canoniciis redditus beneficiorum vacantium applicare fabrica Ecclesiæ Cathedralis, Abb. in cap. 1. de Eccles. edificand. Felin. in cap. cum accessissent, de consil. Ego ipse d. alleg. 64. num. 5. Rot. decis. 62. p. 1. receiver. Theodos. de Rubeis in singularibz. Rota tom. 2. pag. 158. & seqg.*
- 12.** *Pensionem super beneficio ecclesiastico, & fructibus eius impositam habens clericus pro rata ad illum Ecclesiæ reparationem tenet, nisi pensio ita imposita fuerit, vt ab omni onere libera solueretur, ita Nauart. consil. vnic. de Eccles. edificand. in nonis, quod deſt. in anig. Sayr. in floribus decis. sub eodem tit. decis. 1. Ego ipse d. p. 3. alleg. 64. num. 18.*
- 13.** *Aut in illorum defectum parochianos, &c.] Qui subscrip- ta confutitudine non tenentur contribuere, nisi in de- fectum Episcopi & Cleri. Bero. consil. 3. num. 3. cum seqg. lib. 1. Surd. consil. 62. num. 23. Rota decis. 501. num. 4. p. 1. in posthum. & decis. 545. num. 1. ad. p. 1. Beneficiati enim si non habeant ab Ecclesiæ tot redditus, quibus praestare possint taliem reparationem, tunc in illorum defectum teneti parochianos, firmant Abb. consil. 70. num. 2. p. 1.*
- Lambertin. de iurepatron. artic. 2. 7. quistione princip. nu- mer. 4. vers. tertius est castis. & numer. 7. versic. & si sibi be- neficiati, Rip. resp. 22. col. 2. vers. & ibi redditus, Avil. ad cap. 23. Prator. verb. den Orden. num. 11. AZOR. d. cap. 3. quistio 10. Cabed. Lusit. decis. 91. num. 8. p. 1. Valaf. consil. 179. num. 16. Bellet. d. tit. de clero debitore. §. 14. num. 5. Aloys. Ricc. in d. praxi rerum fort. eccl. resolut. 476. num. 7. & in decis. curia Archiep. Neapolit. p. 4. decis. 1. 5. num. 7. Ego ipse d. Epis- cop. p. 3. allegat. 64. num. 7. & de Parochio p. 1. cap. 13. num. 6. cum seqg.
- Quos quidem parochianos, & etiam clericos bene- ficiatos non posse cedere vsui Ecclesiæ, & recedere à parochia, seu renunciare beneficio, vt evitent onera, & eorum præstationem, tenent Lambertin. dict. quist. 7. art. 2. numer. 7. vers. & si ipsi beneficiati, & art. 5. numer. 2. Gregor. Lop. l. 11. titul. 10. part. 1. Bellet. d. §. 14. numer. 7. vers. & in causum.
- Ad prædicta cogant.] Ad Episcopum igitur, & ad illius instantiam, & coactionem esse faciendam huicmodi contributionem, resolut Valaf. consil. 91. §. ult. quem refero d. alleg. 64. num. 8. Gabriel. Pereira d. p. 1. cap. 18. nu. 8. vbi resolut de iure ad Prelatos spectare examinare & decernere quæ nam opera in Ecclesiæ fieri debeant, contributiones decernere, & ad illas subeundas coge- re: & numer. 9. subdit quod si Prelati in talibus collec- tis exceperint, poterunt grauati ad legitimum Superiorum supplicare:*
- Quod laicos vero parochianos in maiorem præ- dictorum executionem posse fieri per iudices secula- res, si eos requirat Episcopus, obseruant nonnulli, secun- dum quos causa legendos admoneo Mexi. in tratt. sa- fe panis conclusion. 5. à num. 68. Carol. de Grassal. reg. Fran- cia lib. 1. iur. 6. Gulielm. Bened. in repot. cap. Raynarius. verb. & vxorem, decis. 2. num. 138. Ceuall. in tratt. de cognit. per viam violentia. p. 2. queſt. 99. Ordin. Reg. Lusit. lib. 1. titul. 64. §. 76.
- Quacumque appellatione, &c.] Appellationem hoc cauū esse prohibitam, tenent Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 9. m. annos. numer. 218. Salgado de protectione Regia, part. 3. cap. 5. num. 13. Ego ipse de Parochio p. 1. cap. 13. num. 9. in fine.*
- v Exemptione.] Nobiles, & alios exemptos contri- buere teneri, cum hoc sit opus publicum, & com- mune, ac concernens omnium utilitatem, resolunt Auendan. de ezequendi mand. lib. 2. cap. 14. numer. 19. Cened. dict. collect. 153. num. 3. Cabed. dict. part. 1. decis. 91. num. 1. cum seqg. Aloys. Ricc. d. decis. 15. num. 4. part. 4. Ego ipse dict. allegat. 64. numero 7. & dict. cap. 13. nu- mer. 9.*
- Quod si nimia egestate, &c.] Ecclesiæ, quæ nimia inopia laborant, & reparari non valent, ad matrices, seu viciniores Ecclesiæ transferendas per hoc decre- tum tradit Aloys. Ricc. in praxi aurea resolut. 201. num. 1. Ego ipse d. cap. 13. num. 11.*
- Translationem Ecclesiārum vetustate collapsarum factam ad alias Ecclesiæ uionem dici non posse resoluit Aloys. Ricc. in d. praxi aurea resolut. 208. per 10.
- Ad Matrices, &c.] Quando Ecclesia dirutur, onus 20. Missarum ad matrem Ecclesiæ transferendum esse, & in ea expensis possidentis Ecclesiæ dirutam Altare erigendum sub nomine dirutæ, refert decisum Salgado de protectione regia tom. 1. part. 3. cap. 5. num. 27. vbi num. 28. subdit matrem Ecclesiæ, ad quam hac translatio facienda est, intelligi de Parochialibz. scilicet respectu capelliarum, & altiarum inferiorum simplicium sub illius districtu existentium, quia carmin respectu Parochia lib. dicitur matrix, ad eamque facienda est translatio pra- dicta, & citat Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. Matrix.*
- Seu viciniores Ecclesiæ transferantur.] De Ecclesiārum translatione facienda quando necessitas id exigat, vide Rebuff. in praxi benefic. tit. de union. gloss. 1. t. 1. num. 8. Peru. de union. cap. 4. num. 11. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. vi- statio. §. 9. Mandos. Fr. Emman. & Bobadil. locis in pine. citatis. Aloys. Ricc. in praxi aurea resolut. 201.*
- In profanes usus, &c.] Episcopum posse profana- re Ecclesiæ Parochiales ad præceptum Concilij in- præ-*

presenti tenet Sel. in selett. Canonice, cap. 19. n. 3. attestans ita fuisse decisum in Theleſina 13. Septembris 1631. Stephan. VVeyms ad constitutions 24. ex antiquo iure defumptas, & per Concil. Trid. innouitas, constit. 19. num. 30. pag. 231. vbi ait quod poterit Episcopus Ecclesiam sic dirutam, hoc est, locum ipsum, & materiaha, arbitrio suo conuerte in alios vſus, dummodo non fordanos, atque adeo etiam in vſu profanos. Rot. dec. 707. num. 2. apud Farinac. p. 1. in posthum, vbi quod Episcopus non potest profanare cœmeterium, sicut potest profanare Ecclesiam dirutam.

23. Ordinariu non debere sine causa profanare capellas, & si aliquam profanandi causam haber, eorum clementia potius attribuenda esse Ecclesie, qua est capitularium Capellarum, quam alteri, referunt decisum. Aloys. Ricc. in d. praxi aurea resolut. 201. num. 2. Salgado de protectione Regia tom. 1. p. 3. c. 5. num. 27.

24. Ad vſus vero profanos, vel laicorum, huiusmodi clementia, & lapides Ecclesiarum destrucctorum conuerti non posse, probat cap. ligna, de conscr. difinit. 1. cap. ad hacte de relig. domib. Bellet. d. i.e. de clericis debitorib. §. 14. num. 11. Amendar. in addit. ad recipil. legum Nauarr. lib. 1. sit. 18. l. 7. de Episcopis, num. 85. Nauarr. de spolijs clericis. §. 18. propositio, veris secundo, vbi resolut non posse Ordinarium concedere facultatem faciendi domum laicam ex lapidibus Ecclesiae destructa, vel collapſa, non quidem quia sunt sacra,

aut sancta sanctitatem benedictionis constitutiva facri, sed ob reuerentiam Ecclesie, cui seruerunt, cum nullo iure videatur concessa ei super hoc disponendi facultas; statutum tamen se vidisse in Hispania ligna Ecclesie veteris diruta, que nouae ampliori conſtruenda inepta erant, vendi plus offerten, etiam volenti ex eis domum profanam facere, vel reficer sine licentia etiam Ordinarii, quod forte, ait, diffimulari posset in lignis non pretiosis, nec villo signo insignitis, quo posita in structura domus profana, noſcerentur suffit Ecclesie, ac proinde scandalizaretur.

¶ Eretta tamen ibi Cruce, &c.] Si populus noluit Ecclesiam, quæ minatur ruinam, restaurare, eam deberi permittit diru, referunt decisum Paul. Fusca, d. lib. 1. cap. 10. nn. 16. Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verb. Parochia, §. 6. Aloys. Ricc. in d. praxi aurea resolut. 201. in fine, Eg. ipse d. p. 3. allegat. 64. num. 13. Salgado d. cap. 5. num. 27. subd. quod Ecclesia diruta parvorum reddituum potest in profanos vſus, non tamen fordanos, ereta tamen ibi Cruce, conuerti, & transferri ad Matricem, seu vicinorem Ecclesiam, vbi erigendum est Altare sub eadem invocatione, imposito onere titulari, ut curat ibi celebrare singulis hebdomadis per Sacerdotem idoneum, cemeterium ita profanandum, & deinde offa transferenda esse ad nouum cemeterium, quod à titulari conſtruantur in eo loco, quo magis placuerit populo.

De Episcoporum cura, & visitatione eorum, quæ ad suam Ecclesiam pertinent.

C A P V T VIII.

1. Doctores de materia cap. agentes.
2. Visitare post Episcopus beneficia qualitercumque commendata.
3. Visitare potest Episcopus illa monasteria commendata perpetuo unita alijs Ecclesiis.
4. Visitatio vicinioris Episcopi nullo modo effugi potest quamus loca sint exempta, seu nullius.
5. Abbates, & alijs inferiores iurisdictionem habentes possunt visitare.
6. Capitulum Sede vacante non potest visitare monasteria exempta.

7. Ecclesia curata etiam militum Hierosol. ab Ordinariis sunt visitandæ.
8. Monachus exercens curam animarum in Ecclesia unita monasterio potest arbitrio Episcopi remunerari.
9. Non procedit si excedant modum.
10. Episcopus non debet se interponere in monasteriis, in quibus viget Regularis obseruantia.
11. Episcopus quando monere debet Superiores monasteriorum in quibus viget Regularis obseruantia, ut ipsi visitent, &c.

Quemque in diocesi ad Dei cultum spectant, ab Ordinario diligenter curari, atque ijs, vbi oportet, prouideri æquum est: propterea commendata monasteria, etiam Abbatia, Prioratus, & propositura nuncupata, in quibus non viget Regularis obseruantia, necnon beneficiam curata, quam non curata, secularia & Regularia, a qualitercumque commendata & etiam exempta, ab Episcopis, etiam tanquam Apostolicae Sedis delegatis, & annis singulis visitentur, currentque ijdem Episcopi congruentibus remedij etiam per sequestrationem fructum, ut quæ renouatione indigent, aut restauratione, reficiantur; & cura animarum, si qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obsequia recte exercantur, & appellationibus quibuscumque, priuilegijs, consuetudinibus etiam immemorabili tempore praescriptis, conferuatoris, iudicium deputationibus & eorum inhibitionibus non obstantibus: & si in eis vigeret obseruantia Regularis, prouideant Episcopis paternis admonitionibus, ut eorum regularium Superiores iuxta eorum Regularia instituta debitam vivendi rationem obseruent, & obseruari faciant, & sibi subditos in officio contineant, ac moderentur. ¶ Quod si admoniti, intra sex menses eos non visitauerint, vel correxerint: tunc ijdem Episcopi etiam ut delegati Sedis Apostolicae, eos visitare possint, & corrigerent, prout ipsi Superiores possent, iuxta eorum instituta, quibuscumque appellationibus, priuilegijs, & exemptionibus, penitus remotis, & non obstantibus.

1. Vide Jacob. de Graft. in aureis decif. part. 1. lib. 3. cap. 5. de Regularibus num. 141. Azor. institut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 40. quest. 10. Franc. Le. in thesauro fori eccles. part. 2. cap. 2. num. 74. Piafec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 45. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decif. 651. in 1. edit. alias resolut. 547. num. 2. in 2. edit. Campan. in divers. iuris Canon. rubr. 12. capit. 13. num. 45. cum seqq. nouissime Stephan. VVeyms ad constitutions 24. ex antiquo iure defumptas, & per Concil. Trid. innouitas, constit. 17. num. 8. cum seqq. pag. 192. Barbos. Collect. in Concil. Trid.

¶ Sub fess. 7. de reformat. c. 18. & infra fess. 24. c. 9. & fess. vlt. de regul. ca. 20. Concil. Tarazon. c. 8. & Concil. Brac. car. 2. c. 3.

Nouar. in lucerna Regul. verb. Episcopus quod Regularis, num. 2. 35. Ioan. Sanc. in selett. dip. 50. num. 12. nouissime Tamburini, tomo 3. de iure Abbatum disp. 5. q. 11. num. 67. & post tract. decif. 67. eam seqq. metipsum de officio ejus potest. Episcopi p. 3. alleg. 74. num. 15. eam seqq. infra fess. 2. de reformat. cap. 9. & fess. 25. de Regul. cap. 11. & 20.

a. Qualitercumque commendata] Vide Fusca. de visitat. lib. 2. cap. 9. & num. 8. Fr. Emman. quest. Regular. tomo 1. quest. 26. art. 2. Campan. d. c. 13. num. 45. cum seqq.

3. Episcopum posse visitare illa monasteria commenda-ta, perpetuo unita alijs Ecclesijs, vel pjs locis, etiam si ipsa loca sint sub regulari protectione, refert decimum Amendar, in addit, ad recop, legum Nauarre lib. 1, tit. 6, de vi-sitat, num. 100.
4. *¶ Etiam exempta.* Visitationem vicinioris Episcopi nullo modo effugi posse, quamvis loca sint exempta, seu nullius, censuit Rot. dec. 396, p. 1, recent, & dec. 501, num. 5, p. 2, recent.
5. *¶ Ab Episcopis.* Idem ab inferioribus, Abbatibus scilicet, Prioribus, Prepositis, & alijs iurisdictionem habentibus, vt per Azor. iur. moral, p. 1, lib. 12, c. 18, vers. 6.
6. Capitulum Sede vacante non posse visitare monas-teria exempta, quia visitat Episcopus auctoritas Apostoli, resolutum Aloys. Ricc. in praxi aurea resolut. 118, num. 4.
7. *¶ Annis singulis.* Vide metrop. de officio & potest. Episcopi p. 3, alleg. 7, 3, num. 2.
8. *¶ Et cura animarum, &c.* Ecclesijs ubi cura animarum exercetur, visitari posse ab Ordinariis, etiam si illa essent Militum Hierosolymitarum, ita tamen, vt illa dumtaxat visitent, que animarum curam, illiusque exercitium & Sacramentorum administrationem recipiunt, refert decimum Armendar, d. tit. 6, de visitat, num. 102.

Monachum excentem curam animarum in Eccle-sia unita monasterio remoueri posse arbitrio Episcopi, absque eo quod teneatur deducere causas, neque eas iustificare, tenet Sel. in select. Canon. c. 12, num. 13, attestans ita fuisse desum in Camarinus, 18. Septembris 1627.

¶ Quibus cumque appellationibus, &c. Non procedere si excedant modum, resolutum Ceuall, commun. contra commu-nes tom. 4, quæst. 897, num. 927.

9. *¶ Et si in eis vigeret obseruancia Regularis, &c.* Episcopum non debere se interponere in monasterijs, in quibus vi-get Regularis obseruancia, refert decim Armendar, d. tit. 6, de visitat, num. 98. Ego ipse d. p. 3, allegat. 74, num. 16. Stephan. V. Veym. d. constitutio 17, num. 9. Nouar, vbi supra.

10. *¶ Quod si admoniti intra sex menses, &c.* Quando in mo-nasterijs vigeret Regularis obseruancia, monere debet Episcopus eorum Superiores ut ipsi visitent, & corrigenda corrigan, qui si intra sex menses visitare neglexerint, Episcopus ipse visitare posset, & corrige, nullo priuilegio, aut appellatione obstante, vt per Campan. d. rubric. 12, cap. 13, num. 30, quem referto d. allegatione 74, num. 16. Stephan. V. Veym. d. constitutio 17, num. 9. Lauretus de Franchis in controversia inter Episcop. & Regular. cap. 6, vers. decimo.

Quæstorum eleemosynarum nomen, & vsus penitus tollitur. Indulgentias, & spirituales gratias Ordinarij publicent, & duo de Capitulo fideliter eleemosynas recipient sine villa mercede.

C A P V T I X.

1. *Dottores de materia huius text. & abusu, ac pénis quæstorum eleemosynarum.*
2. *Eleemosynam querere quando Sedes Apost. alicui pio loco ex causa concedit, Episcopo qualiter re-scribat.*
3. *Eleemosynarum quæstori potest Ordinarius, non obstante qualicunque exemptione, incarcerare, excommunicare, &c.*

4. *Priuilegia mendicantium ne prohibeantur petere eleemosynas, sunt abrogata per hoc decretum.*
5. *Fratres mendicantes non possunt ab Episcopis pro-hibiri quominus per se ipsos in diœceſibus ubi ha-bent Conuentus, eleemosynas querant.*
6. *Regulares, qui ex institutione eleemosynas queritare solent, non tenentur petere ab Ordinariis licentia.*
7. *Indulgentia quæstuarie revocata.*

* Conc. Lat. cap. 62, sub Innoc. 3. p. cum ex eo. de pen. & remiss. Clem. abu-fonibus co-ti. & infra sef. vlt. in decreto de Indul. & fu-pat. p. 5, cap. 2.

CVM multa à diversis antea ² Concilijs, tam Lateranensi, ac Lugdunensi, quam Viennensi, aduer-sus praus eleemosynarum Quæstorum abusus remedia tunc adhibita, posterioribus temporibus redditia fuerint inutilia, potiusque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo, & querela excrescere deprehendatur, vt de eorum emendatione nulla spes amplius relieta vi-deatur, statnit, vt posthac in quibuscumque Christianæ religionis locis eorum nomen, atque vsus penitus aboleatur, & nec ad officium huiusmodi exercendum, villatenus admittantur & non obstantibus priuilegijs, Ecclesijs, monasterijs, hospitalibus, pjs locis, & quibusvis, cuiuscumque gradus, status, & dignitatis per-sonis, concessis, aut consuetudinibus, etiam immemorabilibus. *y Indulgentias vero*, aut alias spirituales gratias, quibus non ideo Christi fideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorum, & adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus & populo publicandas esse decernit. Quibus etiam eleemosynas, atque oblata sibi charitatis subsidia, nulla prorsus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur, vt tandem celestes hos Ecclesijs thesauros non ad quæstum, sed ad pietatem exerceri, omnes verè intelligent.

1. *Vide Nauarr. de orat. miscel. 66, num. 2. Henr. in summ. lib. 7, cap. 19, à princip. Quarant. in summ. Bullarij, verb. Archiepiscopi auctoritas, vers. 26, in fine, Fr. Emman. quæst. regu-l. tom. 2, quæst. 57, art. 7, & quæst. 98, art. 1. Paul. Fufc. de vi-sitat, lib. 1, cap. 30, ex num. 34. Aules ad cap. 51. Praetorium, Auendan. de exequendis mand. lib. 2, cap. 30. Mich. Timoth. de Eccles. vitanda, lib. 1, tract. 2, cap. 12. Perez 4, 2, 11, 8, lib. 1, or-din. pag. 162, col. 2. Zerol. in praxi Episcop. part. 1, verb. quæsto-res, p. facet, p. simili praxi part. 2, cap. 3, num. 47, vers. Indulgen-tias, Galet. in margarita casuum conscient. verb. eleemosyna 1. Aloys. Ricc. in praxi aurea resolut. 290. Iul. Lauor. de indul-gent. p. 2, cap. 12. Vgolin. de officio Episcopi ca. 8, §. 4, num. 6, met-ispum in similis tract. part. 3, alleg. 109. & de offic. & potest. Pa-rochij cap. 16, num. 25.*

2. *a. Nec ad officium huiusmodi exercendum, &c.* Quando Sedes Apostolic, rationabilis ex causa con-cedit alieui pio loco vt possit eleemosynam quere-re, Episcopo ordinario rescribit per hæc verba.

& eleemosynas, quæ in tua ciuitate & diœcesi pro vnu dicisti Hospitalis dabuntur, permittas, dummodo persona, quæ colligent eas, honestæ vita, & spectatæ Religionis, & tuo iudicio approbatæ sint, minimeq; participes datarum eleemosynarum, & quæstorum nomen nullo modo gerat, sed simpliciter eleemosynarum collectores nuncupentur, quique non publicent villas indulgentias, nec concionen-tur, nec circumferant sua priuilegia, nec reliquias, nec minis, aut imprecactionibus inducant fideles ad eleemosynam, non campanellam, aliaque instrumenta similia quædam quæstorum insignia ferant, pulsante ad excita-nandas personas, non petant eleemosynam tanquam debitam aut solitam, nec villa arte (etiam pretextu dicendi orationes S. Antonii, aut alterius Sancti, vel alter) extorquent pecuniam, sed simpliciter, per modestiæ, & cum

cum omni dexteritate petendo eleemosynā pro sustentatione dicti Hospitalis, recipient tantum quod sibi liberius offertur, neque super his eleemosynis ullam conuentione quoniam modo faciant, etiā in utilitatem dicti Hospitalis. Diligenter autē curabit Amplitudō tua, ut hac omnia ritè obseruantur, & ad id diligenter animaduerat, immo (quo etiam Sanctitas sua conscientiam tuam grauari voluit) aduigilabit ut quicquid dictarum eleemosynarum nomine fuerit collectū, id totum in vsum tantum ipsius Hospitalis, & non in aliū conviertatur. Ex quo rescripto requisita plura quae ad colligendas eleemosynas interueniri debent in personis ad hoc deputatis, colligunt Zerol. d. verb. questores, & Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 1. cap. 7. num. 30. vers. questor. In Hispania autem priuilegio Alexandri VI. ad petitionem Catholicorum Regum Ferdinandi & Elīzabeth sunt deputata certa persona, ut bene & diligenter examinent, an sint verē littera, quibus extorquent eleemosynas huiusmodi quæstuarij, quod priuilegium refert ad litteram Azeued. l. 37. tit. 6. lib. 3. noue recop.

3. Non obstantibus priuilegijs, &c.] Ordinariū non obstante qualicunque exemptione posse incarceratedare, excommunicare, & castigare huiusmodi eleemosynarum quæstores, prout expedire fuerit arbitratus, resolut Erafm. à Cochier de iurisdict. ordinari in exemptos p. 2. quest. 45. num. 96. quem refero d. par. 3. alleg. 109. num. 5. in fine.

4. Priuilegia medicantium ne prohibeantur petere eleemosynas, non sunt abrogata per hoc decretum Concilij, quia in eo tantum abolentur quæstores qui prædicant, vel publicant indulgentias concessas his, qui manus adiutrices porrexerint pīs locis, pro quibus petunt eleemosynam, non vero in mendicantibus pro sui sustentatione quæstuantibus, iuxta quoddam decretum Pī V. reuocantis similes indulgentias quæstuaris concessas porrigitibus manus adiutrices pīs locis, ut per Fr. Emmam. d. 10. 2. q. 52. art. 7. Sanch. in precepta Decalogi tom. 2. lib. 7. cap. 24. num. 7. Hieron. Roderic. in compendio quest. regul. refol. 59. num. 5. vbi subdit pro Ordine Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum extare duas concessiones Benedicti XII. quibus conceditur quæstus eleemosynarum

dicto Ordinis pro redēptione captiuorum.

Frates Ordinū mendicantium nequaquam posse 5. ab Episcopis prohiberi quominus per se ipsos in diocesis, vbi habent Conuentus, eleemosynas querant, sed tantum si extra loca vbi monasteria existunt, quiritare voluerint teneri suorum superiorum licentiam ordinario ostendere, resoluerunt Marc. Anton. Genuens. in praxi Archip. Neap. c. 59. num. 1. Campan. in dñers. iuris Canon. rubr. 12. c. 13. num. 134. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 4. ca. 2. num. 146. Piafec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. num. 47. vers. quoad questiones. Ego ipse d. alleg. 109. num. 10.

Regulares, qui ex institutione, aut facultate Sedis Apostol. eleemosynas querant, aut alia mendicare possunt, non teneri petere ab Ordinariis licentiam eleemosynas per diocesim petendi, cum in electione monasteriorum haec licentia eis tacite ab Ordinariis impartiatur, ut per Aldan. in compendio canonice, refol. lib. 3. tit. 8. num. 6. attestans ita censuisse S. Congreg. Episcop. & Regul. in Venet. 6. Octobris 1597.

2. Indulgentias vero, &c.] Indulgentias omnes quæstuaris à Pīo V. vel prædecessoribus concessas, vel in posterum concedendas quibuscunq; personis & locis, pro quibus scilicet consequendis manus sunt porrigitæ adiutrices, etiam quæ que flandi facultatem quomodo libet continent, ab ipso Pīo V. renocatas esse affirunt Nauarr. consil. 79. de regular. in antiq. altis consil. 3. de pœnit. in nouis. Say. in florib. decif. sub illo tit. de Regularibus decif. 86. Galet. d. verb. Indulgentia. I. Ego ipse d. alleg. 109. num. 12.

3. Abhibitis duobus de Capitulo.] Ab Episcopo, non vero à Capitulo eligendis eis, refert decisum Iul. Lauor. de indulgent. p. 2. c. 18. num. 9. Et si quando adhibentur ab Episcopis, seu locorum Ordinariis in publicandis indulgentijs, alij sive spiritualibus gratis sine fraude tempore diuinorum officiorum eos abesse simul cum Episcopo contingat, primandos non esse distributionibus quotidianis tanquam absentes propter Ecclesiæ utilitatem ex officio sibi attributo, resolut Monet. de distribut. quotid. par. 2. quest. 8. num. 16. in ult. impressione.

4. Popula publicandas, &c.] De publicatione Indulgentiarum Papalium à Parochis facienda, vide Bert. Lucens. in praxi crim. Regul. tit. 4. ca. 34. num. 3. vers. Indulgentias item, metiupsum de Parochio c. 16. num. 19.

S E S S I O X X I I .

Doctrina de sacrificio Missæ.

1. Doctores de sacrificio Missæ agentes.

2. Stipendium licet accipere pro celebranda Missa.

3. Quod sit iustum ostenditur.

4. Sacerdos recipiens à pluribus plura stipendia pro Missarum celebratione, non potest unica Missa omnibus satisfacere.

5. Portionem etiam minimum ex eleemosynis Missarum celebrandarum, non possunt Ecclesia, & loca pīs sibi retinere.

6. Rector beneficij potest Missam per alium celebrare,

retenta sibi parte si tribuat Sacerdoti eleemosynam congruam.

7. Sacerdotes vero debent absolutè integrā eleemosynam tribuere celebranti.

8. Sacerdos qui Missam suscepit celebrandam cum certa eleemosyna, non potest eandem Missam alteri celebrandam committere, retenta sibi parte eiusdem eleemosyna.

9. Sacerdoti non licet celebrare Missas anticipatè.

10. Precepto de audienda Missa satisfacit qui horas canonicas ex obligatione recitat.

S Acrosanta ecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spīitu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eidem Apostolicæ Sedis Legatis, ut vetus, absoluta atque omni ex parte perfecta de magno Eucharistia mysterio in sancta Catholica Ecclesia fides, atque doctrina retineatur, & in sua puritate, propulsatis erroribus, atque heresibus, conseruetur de ea, quatenus verum, & singulare sacrificium est, Spiritus sancti illustratione edocet, hæc, quæ sequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.